

**Maatwerk voor mensen
met een verhoogd overlijdensrisico**

JAARVERSLAG 2024

PERSONALIA

Raad van Commissarissen

Drs. A.A. (Lex) Geerdes, voorzitter
Dr. M.R. (Martijn) Hoogeweegen, vicevoorzitter
Drs. S.A. (Sibylla) Bantema EMFC RC
Prof. dr. M.M. (Marcel) Levi MD

Audit Comité

Drs. A.A. (Lex) Geerdes, voorzitter
Dr. M.R. (Martijn) Hoogeweegen, vicevoorzitter
Drs. S.A. (Sibylla) Bantema EMFC RC
Prof. dr. M.M. (Marcel) Levi MD

Directie en management

Drs. G.Th. (Gilbert) Pluym AAG, algemeen directeur
Drs. S.N. (Seada) van den Herik, directeur
Drs. H.J.M. (Henk-Jan) Osse RA, operationeel manager

Geneeskundig adviseurs

Drs. ir. H.C. (Hans) Ablij, internist
Drs. G. (Gijs) Willemsen, internist

Accountant

Deloitte Accountants N.V.

De Hoop richt zich op de individuele levensverzekeringsmarkt en dan vooral op het segment van overlijdensrisicoverzekeringen. We zijn gespecialiseerd in het (her)verzekeren van moeilijk verzekerbare medische risico's. Sinds 1905 is onze maatschappelijke missie onveranderd gebleven. Wij vinden dat iedereen een goede overlijdensrisicoverzekering moet kunnen afsluiten en daar helpen we verzekeraars graag bij. Met onze herverzekeringsmogelijkheden kunnen verzekeraars 90% van hun klanten met een medische aandoening accepteren.

In 2024 zijn we erin geslaagd om niet alleen in Nederland, maar ook internationaal - waar we actief zijn onder de naam DH Reinsurance – vooruitgang te boeken. In Duitsland en het Verenigd Koninkrijk hebben wij samen met onze distributiepartners en verzekeraars een belangrijke uitbreiding van de verzekerbareheid van mensen kunnen realiseren. In Nederland heeft de introductie van De Hoop Maatwerkroute in 2024 gezorgd voor meer aanvragen en polissen.

De Hoop Maatwerkroute is een belangrijke stap die we hebben gezet om mensen die worden afgewezen toch de mogelijkheid te bieden om een overlijdensrisicoverzekering af te sluiten. Verzekeraars maken mensen die zij om medische redenen afwijzen attent op deze maatwerkroute. Allianz, a.s.r., Centraal Beheer, De Goudse Verzekeringen, FBTO, Interpolis, Nationale Nederlanden en Scildon zijn aangesloten bij dit initiatief.

In dit jaarverslag presenteren wij de financiële positie en resultaten van De Hoop over boekjaar 2024. Wij zijn dankbaar voor de samenwerking met onze partners en het vertrouwen dat klanten in ons hebben. In 2025 vieren we met trots ons 120-jarig bestaan – een mijlpaal die de toewijding aan onze missie onderstreept. Met dezelfde gedrevenheid blijven we ons inzetten om nog meer mensen met een verhoogd overlijdensrisico een eerlijke kans op een passende verzekering te bieden.

Inhoudsopgave

	PERSONALIA	2
01	KERNCIJFERS	5
02	BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN VERSLAG VAN DE DIRECTIE	6
03	VERSLAG VAN DE DIRECTIE	9
	INLEIDING	9
	KERNGEGEVENS	11
	CORPORATE GOVERNANCE	14
	RISICOBEBEER	15
	VOORUITZICHTEN 2025	17
	TOT SLOT	18
04	JAARREKENING	19
	BALANS	20
	WINST- EN VERLIESREKENING	22
	KASSTROOMOVERZICHT	23
	GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING, RESULTAATBEPALING EN PRESENTATIE	24
	TOELICHTING OP DE BALANS	29
	TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING	34
	OVERIGE INFORMATIE	38
	RISICOPARAGRAAF	39
05	OVERIGE GEGEVENS	44
	STATUTAIRE REGELING OMTRENT BESTEMMING VAN DE WINST	44
	CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	45

KERNCIJFERS

Kerncijfers

	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Bruto kapitaalproductie	204.108	139.623	190.834	242.558	175.212	110.111
Nieuwe polissen	1.011	742	969	1.184	1.084	805
Bruto premies totaal	6.470	6.218	6.158	6.001	5.332	5.264
Bruto uitkeringen	4.341	4.202	4.291	11.083	4.983	3.960
Bedrijfskosten totaal*	2.652	2.754	2.418	2.075	2.330	2.362
Resultaat technische rekening	94	572	891	6.925	-4.614	-216
Netto resultaat	2.856	2.554	3.049	9.163	-2.889	2.695
Dividend/Uitkering t.l.v. Overige reserve	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	26.697	24.794	21.157	31.002	24.033	24.838
Beschikbaar eigen vermogen (EOF)	64.575	64.154	62.213	66.658	53.590	59.986
Solvabiliteitsratio	242%	259%	294%	215%	223%	242%
Balanstotaal	94.755	93.210	90.516	101.247	97.435	101.156
Technische voorziening e.r.	22.265	22.680	23.788	24.711	32.226	28.287
Bruto verzekerd bedrag	1.288.091	1.169.753	1.115.568	1.010.136	856.177	756.911

Alle bedragen in dit verslag zijn veelvoud van € 1.000, tenzij expliciet anders vermeld.

*In 2024 zijn de doorbelaste kosten voor vermogensbeheer welke waren opgenomen onder bedrijfskosten, verantwoord onder beleggingskosten. De vergelijkende cijfers zijn conform aangepast.

A portrait of a woman with light brown hair pulled back into a bun, wearing a dark blue long-sleeved shirt with a white leaf pattern. She has her arms crossed and is looking directly at the camera with a slight smile. The background is a solid dark grey.

**BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN
VERSLAG VAN DE DIRECTIE**

Bericht van de raad van commissarissen

Algemeen

In 2024 werden de eerste resultaten van de langetermijngroeistrategie zichtbaar. Het aantal nieuwe polissen in Nederland, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk groeide aanzienlijk. Met de lancering van De Hoop Maatwerkroute werd in Nederland een belangrijke stap gezet in de verzekeraarbaarheid van mensen met een medisch verhoogd overlijdensrisico.

Jaarrekening

De jaarrekening is opgemaakt door de Directie, voorgelegd aan de Raad van Commissarissen (RvC) ter goedkeuring en gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien door Deloitte Accountants B.V.

Wij bespraken de jaarrekening met de Directie in aanwezigheid van de accountant en stellen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor deze vast te stellen. Wij kunnen ons verenigen met het voorstel van de Directie € 2,4 miljoen uit te keren als dividend en het resterende bedrag van € 456.000 toe te voegen aan de Overige Reserve.

Tevens stellen wij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor de Directie voor wat haar beheer betreft en de Raad van Commissarissen voor wat zijn toezicht betreft te dechargeren.

Samenstelling

De Raad van Commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op en advies te geven over het door de Directie gevoerde beleid en daarnaast toezicht te houden op de strategie van De Hoop en de algemene gang van zaken.

De Hoop is als organisatie van openbaar belang (OOB) volgens het Besluit instelling auditcommissie (BIAC) verplicht om een auditcommissie te hebben. In 2024 fungeerde de voltallige Raad van Commissarissen als auditcommissie en werden in de RvC de taken van de auditcommissie uitgevoerd.

De Hoop heeft vier commissarissen, ieder met een specifieke expertise en achtergrond. Nieuwe commissarissen worden geselecteerd en voor benoeming voorgedragen op basis van een door de Raad van Commissarissen goedgekeurd profiel.

Alle commissarissen hebben de eed of belofte financiële sector afgelegd zoals is voorgeschreven in de wettelijke Regeling eed of belofte financiële sector 2015. Hiervan zijn schriftelijke verklaringen opgemaakt.

Vergaderingen

De Raad van Commissarissen heeft in het verslagjaar vier keer formeel vergaderd. De commissarissen waren nagenoeg bij alle vergaderingen aanwezig. Eén commissaris was door omstandigheden bij twee vergaderingen verhinderd. Twee keer was de externe accountant aanwezig, eenmaal in combinatie met de actuaire die de Actuariële functie uitvoert. In aanwezigheid van de Directie is in het verslagjaar onder meer gesproken over de algemene, commerciële en financiële gang van zaken, de implementatie van de lange termijnstrategie, de beleggingen, de resultaten en de jaarrekening 2023, de marktontwikkelingen, de

ontwikkelingen in wet- en regelgeving en de Digital Operational Resilience ACT (DORA) in het bijzonder, de maatschappelijke functie van De Hoop en het beloningsbeleid en de uitvoering daarvan.

Ook zijn de rapportages van de actuariële functie, riskmanagement, interne audit en compliance besproken in aanwezigheid van de desbetreffende sleutelfunctionarissen. Er is gesproken over de Own Risk and Solvency Assessment 2024 (ORSA). Ook heeft een periodieke evaluatie plaatsgevonden van een aantal beleidsstukken. De op onderdelen herziene beleidsstukken hebben waar nodig de goedkeuring van de Raad van Commissarissen gekregen.

De opdrachtbevestiging accountantscontrole 2024, het controleplan en de rapportage van de externe accountant alsmede de rapportage van de actuariële functie, zijn in hun aanwezigheid besproken.

In 2024 heeft de Raad van Commissarissen tevens aandacht besteed aan een aantal bijzondere onderwerpen, de beëindiging van de operationele samenwerking met Onderlinge 's-Gravenhage, de voorgenomen wisselingen in de directie en de samenstelling van de Raad van Commissarissen.

De Hoop heeft jarenlang gebruik kunnen maken van werkzaamheden van afdelingen van OG. OG heeft in 2024 besloten, gezien de sterk toegenomen lasten van een dergelijke samenwerking, uiterlijk eind 2025 de dienstverlening te beëindigen. De gevolgen hiervan en de (aanpak van) de selectie van nieuwe leveranciers zijn in meerdere RvC-vergaderingen besproken.

Omdat Seada van den Herik heeft besloten om terug te treden als statutair directeur is de Raad van Commissarissen voornemens om per 1 april 2025 Henk-Jan Osse, thans nog werkzaam als Operationeel Manager, te benoemen als statutair directeur. Wij zijn Seada zeer dankbaar voor haar inzet en de belangrijke bijdrage die zij heeft geleverd aan de strategische ontwikkeling van De Hoop. Haar grote betrokkenheid en drive hebben De Hoop verder gebracht in het bereiken van haar doelstellingen de afgelopen jaren.

In verband met haar vertrek heeft De Hoop besloten de Raad van Commissarissen uit te breiden, zodat Onderlinge 's-Gravenhage net als de andere aandeelhouders een commissaris voor kan dragen. Op voordracht van Onderlinge 's-Gravenhage heeft de Raad van Commissarissen het voornemen om in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 27 maart 2025 Réseva Engelaer te benoemen als lid.

In 2024 loopt de derde en laatste termijn van Sibylla Bantema af. Sibylla was gedurende de maximale termijn van 12 jaar als commissaris actief betrokken bij De Hoop. Haar deskundigheid, betrokkenheid en waardevolle inzichten in vele aspecten van het bedrijf zijn van grote waarde geweest voor De Hoop. De samenwerking met Sibylla als commissaris is door haar collega's als zeer prettig ervaren. De Hoop is Sibylla veel dank verschuldigd voor deze jarenlange inzet. Op voordracht van a.s.r. heeft de Raad

van Commissarissen het voornemen om in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 27 maart 2025 Evelien Greven te benoemen als lid.

De Raad van Commissarissen heeft ook buiten aanwezigheid van de Directie meermalen overleg gehad. Verder heeft de Raad van Commissarissen buiten aanwezigheid van de Directie gesproken met de externe accountant. Tevens heeft een afvaardiging van de Raad van Commissarissen buiten aanwezigheid van de Directie overleg gehad met de sleutelfunctionarissen.

In 2024 heeft de Raad van Commissarissen wederom haar eigen functioneren geëvalueerd. De Directie van De Hoop heeft ook input geleverd in dit proces. De resultaten van deze zelfevaluatie zijn besproken binnen de Raad en er zijn conclusies aan aanbevelingen geformuleerd.

Alle commissarissen volgden in 2024 het permanente educatie programma dat wordt verzorgd door Universiteit Nyenrode in samenwerking met het Verbond van Verzekeraars.

Tot slot

De Raad van Commissarissen spreekt haar dank uit jegens de medewerkers en de Directie van De Hoop voor hun inzet en voor de behaalde resultaten in het afgelopen jaar.

Den Haag, 27 maart 2025

Commissarissen

Lex Geerdes, voorzitter

Martijn Hoogeweegen, vicevoorzitter

Sibylla Bantema

Marcel Levi

VERSLAG VAN DE DIRECTIE

In 2024 zijn we er in geslaagd significant meer mensen met een medisch verhoogd overlijdensrisico te verzekeren dan in de afgelopen twee jaren. In Nederland werden snel na de introductie van De Hoop Maatwerkroute de eerste polissen gesloten. Verzekeraars maken mensen die zij om medische redenen afwijzen attent op deze mogelijkheid.

In Duitsland en het Verenigd Koninkrijk hebben wij samen met onze distributiepartners en verzekeraars gezien dat ons aanbod een belangrijke uitbreiding van de verzekeraarbaarheid betekent.

Wij zijn trots en dankbaar dat zo veel partijen met ons willen samenwerken om onze missie verder uit te dragen.

Gilbert Pluym

INLEIDING

In 2024 was er op veel plekken in de wereld sprake van politieke onrust en gewelddadige strijd. De economie ontwikkelde zich desondanks relatief gunstig. In Nederland trad het kabinet Schoof aan, die een politiek antwoord moet vinden op de vele uitdagingen in onze samenleving. Als De Hoop merkten wij vooral de toegenomen vraag n.a.v. de betere economische omstandigheden en de groei in samenwerkingsverbanden.

De Hoop heeft een kernorganisatie van 9,0 medewerkers (6,6 FTE) (2023: 9,0 ; 6,6 FTE). Daarnaast leveren nog ca. twintig personen diensten voor De Hoop, met name vanuit Onderlinge 's-Gravenhage, waarmee we gezamenlijk onze missie inhoud geven.

Wij werken samen met gespecialiseerde medische adviseurs die de medische beoordeling voor hun rekening nemen en ervoor zorgen dat wij maatwerk kunnen bieden. Wij begonnen het jaar met drie medisch adviseurs, maar André Gaasbeek kon het werk voor De Hoop helaas niet meer combineren met zijn overige werkzaamheden. Wij zijn hem zeer dankbaar voor zijn jarenlange inzet en betrokkenheid en verwachten in 2025 een vervanger aan te kunnen stellen.

Missie en kernwaarden

De Hoop heeft als missie het bieden van financiële zekerheid aan personen met een medisch verhoogd overlijdensrisico. Al sinds de oprichting in 1905 benadrukt De Hoop de maatschappelijke verantwoordelijkheid van verzekeraars en maakt zij zich hard voor deze kwetsbare doelgroep. De Hoop streeft na om vrijwel iedereen een overlijdensrisicoverzekering te kunnen aanbieden.

De Hoop is gespecialiseerd in moeilijk verzekerbare medische overlijdensrisico's en biedt verzekeraars de mogelijkheid tot herverzekeren hiervan. Zo kan elke verzekeraar een sociaal en maatschappelijk verantwoord acceptatiebeleid voeren en kunnen ook mensen met een medische aandoening een goede levensverzekering afsluiten.

Vanuit onze missie hebben we drie kernwaarden gedefinieerd: deskundig, zeker en maatwerk.

Deskundig

We zijn gespecialiseerd in moeilijk verzekerbare medische overlijdensrisico's. We streven er naar om vrijwel iedereen een overlijdensrisicoverzekering te kunnen aanbieden. We zorgen dat we beschikken over de juiste medische expertise om de actuele situatie en verwachte ontwikkelingen in overlevingskansen van mensen met (complexe) medische aandoeningen in te schatten.

Zeker

Wij richten ons op zekerheid voor de langere termijn voor onze cedenten en verzekerden. Wij bieden producten die passen bij het aanvraag- en acceptatieproces van cedenten. Wij nemen het financiële risico voor deze doelgroep over. Wij zorgen voor een betrouwbare en financieel solide bedrijfsvoering.

Maatwerk

Het leveren van maatwerk voor onze verzekerden staat centraal. Onze processen en bedrijfscultuur zijn volledig ingericht om het op maat en met uiterste zorgvuldigheid, aanbieden van een passende overlijdensrisicoverzekering voor mensen met een medische aandoening. Wij behandelen met uiterste zorgvuldigheid elke polisaanvraag of -claim.

Kernactiviteit

De Hoop richt zich op de individuele levensverzekeringsmarkt en dan vooral op het segment van de overlijdensrisicoverzekeringen met een medisch verhoogd overlijdensrisico in Nederland, België, Duitsland, Verenigd Koninkrijk en Ierland, en op de eilanden Curaçao, Aruba en Sint-Maarten.

Ontwikkelingen in 2024

In commercieel opzicht waren er zoals verwacht significant meer nieuwe aanvragen en polissen dan in 2023. Na een grondige analyse in 2021 over hoe wij onze missie beter zouden kunnen invullen was de conclusie dat in Nederland een andere inrichting wenselijk is en er in het buitenland een vergelijkbaar aanbod vaak ontbreekt. Op basis van deze analyse zijn wij in 2022 twee strategische projecten gestart, die een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan onze groei in 2024.

De Hoop Maatwerkroute

In Nederland betreft dit de lancering van De Hoop Maatwerkroute. Hiermee willen wij mensen met een medisch verhoogd overlijdensrisico eerder en beter toegang geven tot de mogelijkheden die De Hoop kan bieden. Verzekeraars kunnen mensen met een (complexe) medische aandoening die zij geen aanbod doen, wijzen op De Hoop Maatwerkroute en daarmee een positieve bijdrage leveren aan de verzekeraarbaarheid van deze kwetsbare doelgroep. Allianz, a.s.r., Centraal Beheer, De Goudse Verzekeringen, FBTO, Interpolis, Nationale Nederlanden en Scildon zijn aangesloten bij dit initiatief.

Buitenlandse activiteiten

Het tweede strategische project betreft het uitbreiden van onze buitenlandse activiteiten, allereerst in Duitsland. Vanaf het vierde kwartaal van 2023 werken wij samen met distributeur Check24 en verzekeraar Squarelife. Klanten in Duitsland hebben hier enthousiast op gereageerd. In 2024 heeft dit tot een sterk toenemende productie geleid.

In het Verenigd Koninkrijk werkt De Hoop al jarenlang samen met de gespecialiseerde verzekeringsbroker Pulse Insurance en sinds 2023 met verzekeraar 1Edge Insurance op Guernsey. In 2024 zagen wij de productievolumes uit het Verenigd Koninkrijk toenemen.

Op de Antillen is Ennia een van onze belangrijke cedenten. Sinds 2018 zat Ennia in de noodregeling van de Central Bank van Curacao. De afgelopen jaren zijn wij samen blijven werken met Ennia zodat zij klanten met verhoogde medische risico's een aanbod konden blijven doen. De samenwerkingsovereenkomst is door Ennia per 31 december 2024 opgezegd, omdat er een juridische herstructurering plaatsvindt. Ennia en wij hebben de intentie om met de nieuw gevormde entiteiten de herverzekering op de Antillen voort te zetten.

Voor onze activiteiten in het buitenland hanteren we de handelsnaam DH Reinsurance. Onder deze naam is onze website ook in het Duits en Engels beschikbaar (www.dhreinsurance.com).

Samenwerking met OG

De Hoop kan al jarenlang naar volle tevredenheid gebruik maken van werkzaamheden van afdelingen van Onderlinge 's-Gravenhage (OG) waarvan de kosten voor gemene rekening komen. Hierdoor kan De Hoop volstaan met een kleine organisatie die zich op haar kerntaken richt. En kan De Hoop profiteren van de schaalvoordelen en de flexibiliteit die OG biedt door werkzaamheden die zij voor zichzelf doet ook voor De Hoop uit te voeren. Inmiddels valt deze samenwerking onder de (steeds toenemende) wet- en regelgeving voor uitbestedingen. Dit heeft tot een verzwaring geleid van de administratieve lasten en kosten, aan beide zijden. Dit heeft regelmatig de vraag opgeworpen of en in hoeverre OG de werkzaamheden, met maar één afnemer, kan voortzetten. De introductie van DORA, die de verplichtingen voor ICT services aanzienlijk vergroot, heeft OG doen besluiten geen ICT diensten meer te willen leveren aan De Hoop. Gezien de eerder genoemde ontwikkelingen zijn OG en De Hoop

overeengekomen de overeenkomsten voor alle diensten te beëindigen. De Hoop zal in 2025 op zoek gaan naar andere leveranciers. Wij zijn dankbaar voor de jarenlange dienstverlening door OG en de ondersteuning bij de transitie van werkzaamheden.

'Bij De Hoop wordt elke aanvraag behandeld als maatwerk en persoonlijk beoordeeld door onze ervaren medisch adviseurs. Dankzij de unieke kennis en expertise die we hebben opgebouwd in 120 jaar kunnen we 90% van alle aanvragen accepteren.'

Resultaten 2024

De eerder genoemde ontwikkelingen zorgden voor een hoger aantal nieuwe verzekeringen in 2024 (1.011 t.o.v. 742), een stijging van 36%. De kapitaalproductie nam met 46% toe van 139.623 tot 204.108.

De Hoop heeft in 2024 een winst na belastingen gerealiseerd van 2.856 (2023: 2.554 winst). De stijging werd met name veroorzaakt door hogere (directe) beleggingsopbrengsten. Er wordt voorgesteld om een dividend aan de aandeelhouders uit te keren van 2.400.

Het aanwezige eigen vermogen onder Solvency II (EOF) bedraagt 64.575 (2023: 64.154). De toename met 421 (na aftrek van het voorgenomen dividend) wordt voornamelijk veroorzaakt door de waardestijging van de aandelen. Het vereiste kapitaal onder Solvency II (SCR) stijgt ook, van 24.794 naar 26.697. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename van het marktrisico met 8%, eveneens als gevolg van de waardestijging van de aandelen. De solvabiliteitsratio ultimo 2024 bedraagt 242% (2023: 259%) en ligt hiermee ruim boven de interne norm van 200%.

KERNGEGEVENS

Onderstaande kerngegevens geven een overzicht van de behaalde resultaten over de afgelopen periode en de financiële positie.

Premie vóór aftrek herverzekering

Het premie-inkomen vóór aftrek herverzekering steeg met 4% (2023: 1%) tot 6.470 (2023: 6.218). De premiestand steeg met 5,6% tot 6.768 (2023: 6.408).

Verzekerd bedrag

De verzekeringsportefeuille is, gemeten in verzekerd bedrag, sterker gestegen dan in 2023 (10% t.o.v. 5%). De nieuwe productie steeg ten opzichte van 2023 met 46%. Het verval nam toe, ten opzichte van 2023 met 4%. Over een periode van vijf jaar is de verzekeringsportefeuille autonoom gegroeid van 756.911 tot 1.288.091. Dat is een toename van 70% in vijf jaar tijd.

Beleggingen

De beleggingen (exclusief depotstellingen, inclusief liquide middelen) bedroegen 90.148 (2023: 88.510). De balanswaarde van de aandelen steeg in 2024 naar 48.585 (2023: 46.321) door de positieve economische verwachtingen en bedrijfsresultaten. De beleggingsstrategie van De Hoop richt zich op waarde aandelen met een verwacht hoog dividend en een hoge ESG-score. De balanswaarde van het AeAM Dutch Mortgage Fund 2 is per 31-12-2024 licht gestegen naar 10.723 (2023: 10.256). In 2021 is een commitment van 5.000 aangegaan voor Aegon SME, waarin per 31-12-2024 4.689 daadwerkelijk aangekocht is.

De balanswaarde van de liquide middelen per 31-12-2024 bedroeg 1.709 (2023: 1.859).

Uitkeringen

De uitkeringen vóór aftrek herverzekering bedroegen 4.341 en stegen daarmee licht (3,3%) t.o.v. 2023. De overlijdensuitkeringen stegen, m.n. door een stijging van het gemiddeld verzekerd bedrag, met 40%. Hier stond een nagenoeg even grote daling van het volume aan afkopen tegenover.

Resultaat technische rekening

Het resultaat technische rekening is met 478 gedaald ten opzichte van 2023. Dit wordt met name veroorzaakt door de stijging van de overlijdensuitkeringen. Het negatieve resultaat op kosten nam licht af. Dit wordt met name veroorzaakt doordat er meer provisie is ontvangen.

Resultaat en belasting

Het effectieve belastingtarief in 2024 bedroeg 25,4% (2023: 26,2%) en was daarmee lager dan het toepasselijk belastingtarief dat 25,8% bedraagt. Het lagere effectieve belastingpercentage wordt met name veroorzaakt door een negatief valutaverschil door valutakoers wijzigingen. Het resultaat na belasting is in 2024 met 302 gestegen ten opzichte van 2023.

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld om uit de winst over het boekjaar een dividenduitkering van 2.400 te doen en het resterende positieve resultaat toe te voegen aan de Overige reserve.

Solvabiliteitspositie

Voor de vaststelling van de vereiste solvabiliteit hanteert De Hoop de standaardformule uit de Solvency II-richtlijn. De Hoop heeft als interne norm een solvabiliteitsratio vastgesteld van 200%. Deze norm sluit aan bij een hoge kredietwaardigheid zoals dat is vastgelegd in artikel 199 van de gedelegeerde verordening EU 2015/35. Hierin is vastgelegd welke solvabiliteitsratio past bij de kredietwaardigheid van de onderneming. Bij kredietkwaliteitscategorie 1 beschikt de beoordeelde onderneming over een zeer sterk vermogen om haar financiële verplichtingen na te komen. De kans op wanbetaling bij 0,01% wordt gerelateerd aan een solvabiliteitsratio van 196%. De Hoop wenst de bijbehorende solvabiliteitsratio (afgerond 200%) na te streven. Ultimo 2024 wordt deze interne norm behaald.

Op basis van de standaardformule bedraagt de vereiste solvabiliteit 26.697 (2023: 24.794). De solvabiliteitsratio ultimo 2024 bedraagt 242% (2023: 259%). De solvabiliteitsratio is ten opzichte van ultimo 2023 licht gedaald bij een stijgend eigen vermogen (+ 421) en een stijgend vereist kapitaal (+ 1.903).

De solvabiliteitsratio is pas definitief na beoordeling door De Nederlandsche Bank van de bij haar in te dienen Solvency II-rapportage.

Bij de berekening van de solvabiliteitscijfers is geen gebruik gemaakt van een volatility adjustment op de rentecurve. Verder wordt geen rekening gehouden met het verliescompenserend vermogen van de uitgestelde belastinglatenties, de zogenaamde LAC DT.

Voornaamste risico's en onzekerheden

De geopolitieke onzekerheid blijft in 2024 hoog, onder meer door de oorlog in Oekraïne en de strijd tussen Hamas en Israël. Naast de menselijke drama's die zich daar afspelen heeft dit impact op de economische omstandigheden. Daarnaast is er een toename van strategische competitie om economische en politieke invloed tussen China, de VS en de EU. Tenslotte is er binnen de EU op veel terreinen onderlinge verdeeldheid over te nemen maatregelen,

wat de slagvaardigheid van de EU belemmert. De Hoop ondervindt hier alleen indirect effecten van, door wijzigende economische omstandigheden in de landen waarin wij opereren.

Hogere inflatie en rentes dan in het verleden versterken de economische onzekerheid. De stabilisatie van rente en inflatie heeft in 2024 tot hogere productievolumes geleid, maar (langdurige) economische onzekerheid heeft een negatief effect op de vraag naar onze producten. Daarnaast heeft langdurige inflatie een stijgend effect op de kosten van De Hoop, die niet of nauwelijks doorberekend kan worden. Tenslotte is er onzekerheid over toekomstige kosten, omdat wij op zoek moeten naar andere (commerciële) dienstverleners voor de werkzaamheden die nu nog door afdelingen van Onderlinge 's-Gravenhage gedaan worden.

Het Covid-19 virus heeft sterk aan betekenis afgenomen. Het is nog te vroeg om de langetermijneffecten op sterfte in te schatten, zeker voor de doelgroep van De Hoop. Wij hebben tot nu toe nauwelijks extra sterfte waargenomen in onze verzekeringsportefeuille. Het is te verwachten dat er vaker pandemieën van een vergelijkbare omvang voor zullen komen. Wij zullen hier in onze risicoscenario's rekening mee moeten houden.

Klimaatrisico's zullen op langere termijn waarschijnlijk een grotere rol gaan spelen in de samenleving. Het is zaak de ontwikkelingen en de maatregelen van overheden om klimaatrisico's te beperken goed te monitoren. Vooralsnog schatten we dat de impact op De Hoop beperkt zal zijn.

Gevolgen voor De Hoop

De Hoop als aanbieder van medisch verhoogde overlijdensrisico's een monoliner in een marktsegment dat al een aantal jaar onder druk staat. Daarnaast is het businessmodel kwetsbaar door de marktbenadering vanuit de facultatieve herverzekeringpositie waardoor de onderneming afhankelijk is van de strategische keuzes van de primaire verzekeraar. Door terugtrekkende cedenten kan de continuïteit van de onderneming in gevaar komen. De eerder genoemde strategische projecten verminderen onze kwetsbaarheid hiervoor.

Ook andere factoren spelen een rol. Economisch verslechterende omstandigheden kunnen lagere inkomsten tot gevolg hebben. Verder kunnen door bijvoorbeeld ziekten of pandemieën de verzekeringstechnische resultaten onder druk komen te staan. De Hoop voert jaarlijks een Own Risk and Solvency Assessment, hierna ORSA, uit waarin een aantal stressscenario's die betrekking hebben op genoemde dreigingen worden doorgerekend. Dit betreft ook een klimaatscenario, waarin de mogelijke effecten van het klimaatrisico worden doorgerekend en beoordeeld.

De ORSA van 2024 heeft laten zien dat er bij een aantal extreme stressscenario's voldoende maatregelen mogelijk zijn om verslechtering van de solvabiliteitsratio te ondervangen. De continuïteit van de onderneming komt daarbij niet in gevaar.

'De Hoop wil meer kunnen betekenen voor mensen die chronisch ziek zijn of in het verleden ziek zijn geweest. Daarom hebben we een eigen fonds opgericht: het De Hoop Leven fonds. Dit fonds ondersteunt onderzoek dat een positieve bijdrage levert aan de verzekerbaarheid van mensen met een verhoogd medisch risico.'

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Duurzaam ondernemen, impactvol ondernemen of Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) worden in Nederland vaak als synoniemen gebruikt. Men verstaat hieronder zodanig ondernemen dat de aandacht voor milieu, sociaal-ethische en winst gebalanceerd is en afgestemd is op de verwachtingen van de stakeholders (belanghebbenden) van de onderneming. Engelstalige termen voor MVO zijn Corporate (Social) Responsibility (CSR), Environment, Social & Governance (ESG) en Sustainability.

Op een aantal terreinen geven we invulling aan MVO:

- In onze missie
- Met het De Hoop Leven Fonds
- In ons beleggingsbeleid

Missie

De Hoop heeft als missie het bieden van financiële zekerheid aan personen met een medisch verhoogd overlijdensrisico. We streven er naar om zoveel mogelijk mensen een overlijdensrisicoverzekering te kunnen aanbieden.

De Hoop is gespecialiseerd in moeilijk verzekerbare medische overlijdensrisico's en biedt verzekeraars de mogelijkheid tot herverzekeren hiervan. Zo kan elke verzekeraar een sociaal en maatschappelijk verantwoord acceptatiebeleid voeren en kunnen ook mensen met een medische aandoening een goede levensverzekering afsluiten.

De Hoop Leven Fonds

De Hoop wil meer kunnen betekenen voor mensen die chronisch ziek zijn of in het verleden ziek zijn geweest. Daarom hebben we een eigen fonds opgericht: het De Hoop Leven fonds. Dit fonds ondersteunt onderzoek dat een positieve bijdrage levert aan de verzekerbaarheid van mensen met een verhoogd medisch risico.

Beleggingsbeleid

In het kader van maatschappelijk verantwoord beleggen houden wij in ons beleggingsbeleid rekening met ESG-criteria (milieuaspecten, sociale aspecten en goed ondernemingsbestuur) van de entiteiten waarin wij beleggen. Wij onderschrijven de Code Duurzaam Beleggen van het Verbond van Verzekeraars.

Duurzaam beleggen is een vast agendapunt van de Beleggingscommissie. De UN Principles for Responsible Investment en het United Nations Global Compact vormen richtlijnen voor het beleggingsbeleid. Zo geven wij de voorkeur aan bedrijven die binnen hun sector goed scoren op ESG-criteria en sluiten wij bedrijven uit die de UN Principles for Responsible Investment ernstig schenden. Daarnaast beleggen wij niet in bedrijven die betrokken zijn bij de handel in of productie van controversiële wapens. Bedrijven in de tabaksindustrie zijn ook uitgesloten.

We zijn gestart met impactbeleggen, door deel te nemen in het Polestar Circular Debt Fund.

CORPORATE GOVERNANCE

Statutair is vastgelegd dat de aandelen van de vennootschap in handen zijn van Nederlandse levensverzekeraars. De aandelen zijn niet vrij verhandelbaar. Er zijn drie aandeelhouders, namelijk Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V., AEGON Levensverzekering N.V. (sinds medio 2023 onderdeel van ASR Nederland N.V.) en Onderlinge Levensverzekering-Maatschappij „s-Gravenhage” U.A.

De Hoop is niet beursgenoteerd en daardoor niet verplicht om de Nederlandse Corporate Governance Code na te leven. Als ‘organisatie van openbaar belang’ wordt uiteraard wel aandacht gegeven aan de beginselen van deugdelijk ondernemingsbestuur en de relevantie van de principes en best practice-bepalingen van de Corporate Governance Code. Waar van belang worden elementen daarvan integraal of in aangepaste vorm toegepast.

Gedragscode Verzekeraars

De Hoop onderschrijft de kernwaarden die zijn vastgelegd in de Gedragscode Verzekeraars en leeft de bepalingen en gedragsregels van deze code na. De Raad van Commissarissen (RvC), Directie en medewerkers hebben de eed of belofte financiële sector afgelegd.

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid van De Hoop is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen en in lijn met de geldende wet- en regelgeving. Naast het beloningsbeleid is een bezoldigingsbeleid voor de bestuurders opgesteld. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders stelt dit bezoldigingsbeleid vast. De beloningssystematiek komt overeen met de geldende wet- en regelgeving en de cao voor het verzekeringsbedrijf. Het beloningsbeleid is van toepassing op de hele organisatie, met uitzondering van de Directie, met een aantal verbijzonderde bepalingen voor collega’s die het risicoprofiel van De Hoop kunnen beïnvloeden. De personen die het risicoprofiel kunnen beïnvloeden zijn de Directie, de Operationeel manager en de sleutelfuncties. Aan de Directie wordt geen variabele beloning toegekend. Volgens het beloningsbeleid ontvangen overige medewerkers een beperkte variabele beloning, te weten een surplus en een jaarlijkse uitkering conform cao in de maand mei. Deze variabele beloningen zijn niet afhankelijk van bepaalde prestaties. Daarnaast wordt een winstdeling van 20% van een maandsalaris toegekend, ter discretie van de Directie. In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk om achteraf een bescheiden variabele beloning voor een bijzondere individuele of groepsprestatie uit te keren. Binnen De Hoop zijn er geen medewerkers die een totale jaarlijkse beloning van € 1 miljoen of meer hebben ontvangen. Voor de RvC is een rapportage opgesteld over de uitvoering van het beloningsbeleid. De sleutelfunctionarissen rapporteren hierover afzonderlijk aan de RvC.

In het kader van deze rapportage worden tot een persoon herleidbare gegevens niet vermeld.

Diversiteit en inclusie

Binnen de mogelijkheden van De Hoop als kleine organisatie streven we naar diversiteit, met een cultuur waarin verschillen worden erkend, gewaardeerd en benut.

Onder diversiteit verstaan we alle aspecten waarop mensen van elkaar verschillen. Zowel zichtbare aspecten, zoals leeftijd geslacht en huidskleur, als minder zichtbare zoals culturele en sociale achtergonden. We geloven dat deze verschillen ons sterker maken.

Wij streven er naar om iedereen gelijke kansen te geven bij werving, werkzaamheden, opleiding en beoordeling. Wij willen een omgeving creëren waarin iedereen de vrijheid voelt zichzelf te zijn en niemand buitengesloten wordt.

Binnen de directie is sprake van een gelijke man/vrouw verdeling. De RvC bestaat uit één vrouw en drie mannen. De Hoop streeft naar een situatie waarin minimaal één derde uit vrouwen en minimaal één derde uit mannen bestaat in Directie en RvC. Gezien de geringe omvang van De Hoop accepteert De Hoop afwijkingen hierin.

RISICOBEEHEER

Algemeen

Het nemen van risico's is een essentieel onderdeel van de bedrijfsvoering. Het is van belang om risico's zo goed mogelijk te identificeren, te analyseren, te bewaken en te beheersen. Wanneer risico's niet adequaat worden beheerst, vormt dit een bedreiging voor het behalen van de strategische doelstellingen van De Hoop. Ook kan een inadequate risicobeheersing De Hoop blootstellen aan het risico van negatieve financiële effecten, operationele inefficiëntie, extra toezicht, bestuurlijke boetes en reputatieschade. Een effectieve identificatie, bewaking en beheersing van risico's is daarom een belangrijke verantwoordelijkheid van de directie en de operationele organisatie. Een adequaat risicomanagementsysteem reduceert de kans op fouten, het nemen van verkeerde beslissingen en de gevolgen van het optreden van onvoorziene omstandigheden. Risico en performance hangen hierin onlosmakelijk samen.

De directie stelt driejaarlijks, of bij belangrijke tussentijdse wijzigingen van de doelstellingen, of op voorstel van de risicomanager (tweede lijn), de risicobereidheid vast. De directie vraagt de RvC daarna om instemming.

Bij het opstellen van de risicobereidheid wordt rekening gehouden met de visie van de toezichthouder DNB, onder meer op de onderwerpen: inflatie, informatiebeveiliging, klimaat- en duurzaamheidsrisico's. Deze onderwerpen, en ook het naleven van wet- en regelgeving maken integraal onderdeel uit van het risicomanagementraamwerk.

Risicobereidheid

Onze risicobereidheid is vastgelegd in drie strategische Risk Appetite Statements:

- Maatschappelijke relevantie en groei
- Kapitaalmanagement
- Bedrijfsvoering

In ieder Risk Appetite Statement is de risicobereidheid kwalitatief omschreven, zodanig dat deze bij de missie, visie en strategische doelstellingen van de organisatie past. Op ieder van de drie thema's zijn de belangrijkste risicocategorieën vastgesteld.

Per risicocategorie is de mate van risicobereidheid gedefinieerd, waarbij een gradatie verlaagd, neutraal, verhoogd wordt gehanteerd. Het uitgangspunt is dat De Hoop een neutrale risicobereidheid heeft met op onderdelen een verhoogde risicobereidheid. Neutrale risicobereidheid is het niveau van risico wat gangbaar is in de levensverzekeringsmarkt om te nemen.

Voor elke risicocategorie zijn Kritische Risico Indicatoren (KRI's) vastgesteld, waarbij de grenswaarden van de KRI's zijn afgeleid van de risicobereidheid. De KRI's worden elk kwartaal gerapporteerd in een KRI dashboard en besproken door directie en RvC. Elke risicocategorie kent een eigenaar die het risico monitort en jaarlijks hierover rapporteert.

Maatschappelijke relevantie en groei

Vanuit onze missie en kernwaarden hebben wij naast een commerciële doelstelling ook nadrukkelijk een sterk

maatschappelijk doel. Voor kwetsbare groepen, zoals chronisch zieken, is dit maatschappelijk doel van groot belang, omdat zij hierdoor toch mogelijkheden hebben voor het sluiten van een overlijdensrisicoverzekering tegen een passende prijs. Daarom accepteert De Hoop (bijna) elk medisch verhoogd overlijdensrisico: wat geprijsd kan worden, wordt geaccepteerd met een positief sterfteresultaat voor elke medische categorie. De Hoop accepteert het risico dat gedurende de looptijd de (toegang tot of de kwaliteit van de) gezondheidszorg afneemt.

Wij richten ons op nieuwe klanten die in het acceptatieproces bij levensverzekeraars om medische redenen afgewezen worden. Wij bereiken onze doelstellingen als wij het vertrouwen hebben van alle stakeholders zoals onze aandeelhouders, cedenten, verzekerden, toezichthouders, belangenorganisaties en collega's. Het beschikken over de juiste medische expertise, handhaven van een goede reputatie en voldoen aan (deels buitenlandse) wet- en regelgeving zijn daarbij een voorwaarde.

Als herverzekeraar zijn wij voor de verkoop van onze producten afhankelijk van de inzet van de cedenten met wie wij zaken doen. Wij accepteren deze afhankelijkheid en zoeken niet een andere rol in de keten. Vanuit onze maatschappelijke relevantie verrichten wij meer activiteiten om onze producten bekend te maken bij potentiële klanten en adviseurs dan een reguliere herverzekeraar zou doen.

De Hoop is bewust actief in meerdere landen met een vergelijkbare bevolkingsopbouw, gezondheidszorg en sterfterisico. Hiermee spreiden we ons risico en tegelijkertijd hebben we maatregelen getroffen om lokale risico's te mitigeren. Zo worden risico's samenhangend met demografische en specifieke wet- en regelgeving geanalyseerd en wordt een samenwerking met een lokale distributeur aangegaan om deze risico's te mitigeren. In de landen waarin wij actief zijn hebben wij vaak maar één actieve cedent. We lopen daarmee het risico dat hiermee gepaard gaat dat de cedent minder of niet meer produceert. Wij investeren daarom in de relatie met de cedent, de ketenefficiency en de bekendheid van ons aanbod in de markt.

Kapitaalmanagement

Vanuit onze missie staat de belofte aan onze verzekerden en cedenten centraal. Om deze belofte waar te maken, streven wij op de lange termijn naar een evenwichtige balans met een gezonde solvabiliteit en daarbij passende groei.

Wij nemen marktrisico's waar wij voldoende voor beloofd worden en hanteren een lange termijn maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. Gezien onze belofte aan de klant, zorgen we voor een prudente berekening van de voorziening en dekken we ons matching- en renterisico in hoge mate af. De assets waar geen verplichtingen tegenover staan mogen volledig in beleggingscategorieën met een hogere rendement-return verhouding belegd worden. De resulterende mogelijke fluctuaties in vermogen en rendement worden geaccepteerd. Om de impact te beheersen streven we naar een ruime solvabiliteitsratio.

Wij streven naar daling van onze kosten per polis. Wij accepteren op korte termijn een beperkte en soms negatieve waardebijdrage van nieuwe productie.

Medisch verzwaarde risico's kunnen wij accepteren indien het medisch risico zoveel mogelijk statistisch en medisch-wetenschappelijk onderbouwd is en het medisch advies voldoende basis biedt om een passende risicopremie te bepalen.

We vergoeden onze aandeelhouders een redelijk bij het risico en maatschappelijk karakter passend rendement op het eigen vermogen in de vorm van vermogensgroei op de lange termijn. Wij streven er naar jaarlijks cash dividend uit te kunnen keren.

Bedrijfsvoering

Vanuit onze missie staat maatwerk voor verzekerden centraal. Tegelijkertijd investeren we in een efficiënte keten om korte doorlooptijden te realiseren. Hierbij leggen we de nadruk op een doelmatige inzet van bedrijfsmiddelen en ligt de focus op samenwerking, accuratesse, integriteit, transparantie en flexibiliteit. De Hoop is een kleine kernorganisatie met daaromheen organisatorische schillen. Op deze wijze kan De Hoop expertise aan zich binden die zij niet fulltime nodig heeft, en waarbij in een aantal gevallen de strategische partners in de organisatorische schil ook het key-person risk overnemen of verkleinen. Deze manier van organiseren is tevens kostenefficiënt. Het is voor De Hoop van belang om deze schillen goed geïnformeerd te houden en aan zich te binden voor effectieve bedrijfsvoering, continuïteit en strategische ontwikkelingen.

Onze loyale medewerkers en strategische partners bepalen de cultuur en het verandervermogen van onze organisatie. We investeren daarom in collega's en dagen hen uit om zich te ontwikkelen.

Het 3-lines of defence model is onderdeel van de organisatiestructuur van De Hoop en waarborgt daarmee de noodzakelijke checks and balances.

Bij de beheersing van de operationele risico's heeft De Hoop onder andere aandacht voor beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van gegevens. Voor de continuïteit en beveiliging van de gegevens steunt De Hoop op de maatregelen die zij zelf treft en op de maatregelen die de toeleveranciers treffen. Zo steunen wij op de maatregelen van onze cloud computing leverancier Amazon Web Services (AWS) en op maatregelen die onze ICT-leveranciers treffen gebaseerd op de DNB good practice Informatiebeveiliging en vanaf 2025 ook op DORA. De beheersing van de overige risico's samenhangend met processen vindt tevens risico gebaseerd plaats.

Risicomanagementorganisatie

Wij hanteren het 'three lines of defense model'. De juiste uitvoering van de processen, het waarborgen van compliance, het beheersen van risico's en de inrichting van beheersmaatregelen zijn de verantwoordelijkheid van de operationele organisatie. Deze vormen de 'first line of defence'.

De 'second line of defence' wordt gevormd door de volgende sleutelfuncties:

- de Risicomanagementfunctie, gesplitst in operationeel en financieel risicomanagement
- de Compliance functie (tevens Functionaris Gegevensbescherming en Coördinator Fraudebeheersing)
- de Actuariële functie

De 'third line of defence' wordt gevormd door een onpartijdige en onafhankelijke Interne Auditfunctie.

De eerste tweede en derde lijn overleggen minimaal 2x per jaar over de risicobeheersing op basis van het KRI-dashboard, risicorapportages, de ORSA en de SIRA.

Risicobeheersing 2024

Cybersecurity

In de huidige tijd wordt het IT-risico steeds groter, waarbij vooral cyberrisk een steeds grotere dreiging wordt. De Hoop heeft IT uitbesteed aan de Onderlinge 's-Gravenhage waar ook de security officer werkzaam is. De infrastructuur van De Hoop is uitbesteed aan cloud services (Amazon Work Spaces), de kantoorautomatisering is uitbesteed aan Microsoft. Door het werken in de cloud is een fysieke uitwijklocatie niet langer noodzakelijk maar kunnen medewerkers in geval van calamiteiten elders werkzaam zijn. Onderlinge 's-Gravenhage maar ook De Hoop heeft in haar beleid beheersmaatregelen vastgelegd met betrekking tot cybercrime, privacy en databeveiliging.

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Gedurende 2024 is er niets ter attentie van de Directie gekomen dat duidt op vermoedens van, of daadwerkelijke, fraude en/of overtredingen van wet- en regelgeving.

Gevoeligheidsanalyses

De solvabiliteit is zowel gevoelig voor volatiliteit op de financiële markten als voor sterke wijzingen in de verzekeringsportefeuille die kunnen ontstaan als gevolg van een sterke afwijking op de aannames. Voor een kwantitatieve risicobeoordeling zijn scenario's opgesteld, die de solvabiliteit zowel positief als negatief kunnen beïnvloeden. In de ORSA worden diverse stressscenario's doorberekend die laten zien dat de solvabiliteitsratio ook onder extreme omstandigheden, zoals bij een sterk verhoogd overlijdensscenario en een zeer sterke daling van de financiële markten, ruim boven de vereiste solvabiliteit blijft.

In de Risicoparagraaf van de jaarrekening wordt een kwalitatieve en kwantitatieve toelichting gegeven. Onder meer wordt een stijging/daling van de intrestcurve met 100 basispunten en een stijging/daling van de waarde van de aandelen met 25% weergegeven. Hierbij wordt de impact van deze scenario's op de solvabiliteit en op de solvabiliteitsratio weergegeven. In het algemeen geldt dat De Hoop gevoelig is voor het marktrisico, door de relatief hoge aandelenpositie in het bijzonder voor het aandelenrisico. De effecten van koerswijzigingen kunnen de aanwezige solvabiliteit zowel positief als negatief beïnvloeden. In alle gevallen blijft de solvabiliteitsratio boven de gestelde interne norm.

VOORUITZICHTEN 2025

De nieuwe productie van De Hoop is sterk gerelateerd aan de hypotheekmarkt. We verwachten dat, ondanks de economische onzekerheid, de hypotheekmarkt licht zal groeien doordat huizenprijzen weer stijgen en de rente niet verder oploopt. Met hieraan gerelateerd eenzelfde beweging voor de ORV-markt.

We verwachten een verdere groei in productie door groei van de bekendheid van De Hoop Maatwerkroute in Nederland en door verdere uitbouw van de samenwerkingen in België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.

In het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen zullen we onze activiteiten op dit terrein koppelen aan Sustainable Development Goals (SDG's).

 Invulling MVO			
UN SDG	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING	GOALS
UN SDG Target	3.4 By 2030, reduce by one third premature mortality from non-communicable diseases through prevention and treatment and promote mental health and well-being	3.8 Achieve universal health coverage, including financial risk protection, access to quality essential health-care services and access to safe, effective, quality and affordable essential medicines and vaccines for all	(ALL) - Maatschappelijk verantwoord beleggen
Ambitie	Onderzoek ondersteunen dat overlevingskansen of verzekeraarbaarheid van mensen met medische aandoeningen vergroot	In alle Europese landen met adequate gezondheidszorg via lokale bestaande verzekeringsdistributiekanalen ORV's aanbieden voor mensen met medische aandoeningen	Gekozen beleggingen zijn 'best in class' m.b.t. SDG's
KPI	Verstrekte financiering vanuit De Hoop Leven Fonds	Groei aantal nieuwe verzekeringen; Groei aanwezigheid in Europese landen	SDG/ESG-score beleggingen > 50%; Groei in volume impact-beleggingen

Operationeel staan we voor grote uitdagingen door de komende transitie naar andere dienstverleners als vervanging voor de samenwerking met Onderlinge 's-Gravenhage. Dit betreft belangrijke diensten zoals ICT-beheer, ICT-applicatie ontwikkeling, vermogensbeheer en Interne Audit. De begin 2025 van kracht geworden Digital Operational Resilience Act (DORA) maakt dit een extra intensief traject.

Bestuurlijk is 2025 ook een bijzonder jaar. Gedurende zeer lange tijd was het gebruikelijk dat de statutair directeurs van OG op persoonlijke titel door de RvC van De Hoop tot statutair directeur van De Hoop werden benoemd. Dit was voor hen een deeltijdsfunctie (1/6 van een werkweek), die zij naast hun voltijdsfunctie bij OG konden vervullen. Dit kon mede, omdat er een fulltime Operationeel manager de dagelijkse leiding vervulde. In 2022 is dit deels gewijzigd, doordat een bij OG aftredende directeur bij De Hoop aangesteld is gebleven, en zijn tijdsbesteding bij De Hoop is uitgebreid (3 dagen per week).

Directie en RvC van De Hoop zien dit als een tussenstap naar een situatie met één managementlaag en directeurs die hun hoofdfunctie bij De Hoop hebben. Dit moet intern en extern zorgen voor de benodigde slagkracht om in de huidige marktomstandigheden voldoende groei te realiseren om, rekening houdend met dalende marges en stijgende kosten, voldoende omvang te hebben. In goed onderling overleg is daarom de intentie uitgesproken dat in de AvA eind maart 2025 Seada van den Herik zal terugtreden als statutair directeur en Henk-Jan Osse,

thans Operationeel manager, voorgedragen zal worden als statutair directeur. De afgelopen jaren hebben Seada, Henk-Jan en Gilbert gezamenlijk de commerciële, operationele en bestuurlijke koers van De Hoop uitgezet. Het is mooi dat deze stap nu gezet kan worden.

In 2025 zullen wij ook aandacht geven aan ons 120-jarig bestaan. Een mijlpaal die we niet ongemerkt voorbij willen laten gaan.

”

'In 2025 vieren we met trots ons 120-jarig bestaan – een mijlpaal die de toewijding aan onze missie onderstreept. Met dezelfde gedrevenheid blijven we ons inzetten om nog meer mensen met een verhoogd overlijdensrisico een eerlijke kans op een passende verzekering te bieden.'

TOT SLOT

Wij zijn dankbaar voor het vertrouwen van onze cedenten en andere samenwerkingspartners en zijn verheugd over de in het kader van onze groeistrategie gerealiseerde samenwerkingen met nieuwe partijen. Dit is mede gelukt door de grote inzet en betrokkenheid van onze medewerkers en medische adviseurs. Samen met alle betrokken partijen kijken we er naar uit om in 2025 in het kader van onze missie én ons jubileumjaar nog meer mensen te bereiken en zo de verzekeraarbaarheid in Nederland te vergroten.

Den Haag, 27 maart 2025

De Directie

Gilbert Pluym

Seada van den Herik

A close-up portrait of a man with dark, wavy hair and a full beard and mustache. He is looking directly at the camera with a neutral expression. He is wearing a dark gray V-neck sweater. The background is dark and out of focus.

JAARREKENING

BALANS

Vóór winstverdeling

ACTIVA		2024	2023
1	Beleggingen		
1.1	Overige financiële beleggingen		
1.1.1	Aandelen	48.585	46.321
1.1.2	Hypotheekfondsen	10.723	10.256
1.1.3	Leningfondsen	4.602	3.124
		63.910	59.702
1.1.5	Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	24.529	26.949
		88.439	86.651
2	Depots bij cedenten	2.467	2.404
3	Vorderingen		
3.1	Overige vorderingen	1.042	685
3.2	Vorderingen uit herverzekering	769	1.203
		1.811	1.887
4	Overige activa		
4.1	Liquide middelen	1.709	1.859
5	Overlopende activa	328	409
		94.755	93.210

PASSIVA		2024	2023
6	Eigen vermogen		
6.1	Geplaatst en gestort kapitaal	405	405
6.2	Herwaarderingsreserve	15.811	14.430
6.3	Overige reserve	47.066	46.912
6.4	Onverdeelde winst	2.856	2.554
		66.138	64.301
7	Technische voorzieningen levensverzekering		
	Bruto technische voorziening	22.913	23.157
	Herverzekering	-649	-477
		22.265	22.680
8	Voorzieningen		
	Belastingen	5.686	5.228
	Overige voorzieningen	23	24
		5.709	5.252
9	Schulden		
	Schulden uit herverzekering	150	292
	Overige schulden	401	615
		551	907
10	Overlopende passiva	92	70
		94.755	93.210

WINST- EN VERLIESREKENING

Vóór winstverdeling

TECHNISCHE REKENING		2024	2023
11	Verdiende premies eigen rekening		
	Brutopremie eigen rekening	6.470	6.218
	Uitgaande herverzekeringspremie	-778	-634
		5.692	5.584
12	Opbrengsten uit beleggingen		
	Overige beleggingen	3.096	2.833
	Gerealiseerde winst op beleggingen	471	72
		3.568	2.905
13	Niet-gerealiseerde winst op beleggingen	1.212	1.027
14	Overige technische baten eigen rekening	203	183
15	Uitkeringen eigen rekening		
	Bruto uitkering eigen rekening	-4.341	-4.202
	Aandeel herverzekeraars uitkering	276	229
		-4.065	-3.973
16	Wijziging technische voorzieningen eigen rekening voor levensverzekering		
	Bruto wijziging technische voorziening	244	1.191
	Aandeel herverzekeraars technische voorziening	172	-83
		416	1.108
17	Bedrijfskosten		
17.1	Acquisitiekosten	-550	-560
17.2	Beheers- en personeelskosten	-2.393	-2.418
17.3	Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars	290	225
		-2.652	-2.754
18	Beleggingslasten		
18.1	Beheerskosten en rentelasten	-128	-109
19	Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen	-532	-301
20	Overige technische lasten eigen rekening	-107	-208
21	Aan niet-technische rekening toegerekende opbrengst uit beleggingen	-3.512	-2.889
22	Resultaat technische rekening levensverzekering	94	572

NIET-TECHNISCHE REKENING	2024	2023
Resultaat technische rekening levensverzekering	94	572
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt van technische rekening	3.512	2.889
Resultaat vóór belastingen	3.606	3.461
23 Belastingen	-749	-907
Resultaat na belastingen	2.856	2.554

KASSTROOMOVERZICHT

	2024	2023
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat na belasting	2.856	2.554
Mutatie voorzieningen eigen rekening	-416	-1.108
Mutatie voorzieningen	-425	-890
Mutatie kortlopende schulden	-356	71
Mutatie vorderingen	157	39
Mutatie waardeveranderingen beleggingen	-1.050	-618
Overige mutaties	481	890
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.247	937
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
Investerings- en aankopen in aandelen en participaties in beleggingsfondsen	-4.515	-9.837
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen in aandelen en participaties in beleggingsfondsen	5.581	9.523
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten	1.067	-314
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie depots bij cedenten	-63	100
Betaalde dividenden	-2.400	-2.400
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-2.463	-2.300
Mutatie liquide middelen	-150	-1.677
Liquide middelen per 01/01	1.859	3.536
Mutatie	-150	-1.677
Liquide middelen per 31/12	1.709	1.859

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING, RESULTAATBEPALING EN PRESENTATIE

ALGEMEEN

N.V. Levensverzekering-Maatschappij "De Hoop", gevestigd te Den Haag, Anna van Saksenlaan 10, is een naamloze vennootschap (KvK-nummer: 27000041). De voornaamste activiteit van De Hoop is het herverzekeren van verhoogde overlijdensrisico's met als achterliggend doel kwetsbare groepen toegang te verlenen tot de levensverzekeringsmarkt.

De jaarrekening is vastgesteld op 27 maart 2025 en betreft het boekjaar van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024.

Externe verslaglegging

Als grondslag voor externe verslaglegging worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ) toegepast. Voor zover geen waarderingsregel genoemd is, zijn de activa en passiva opgenomen voor de nominale bedragen. De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening moet De Hoop schattingen en veronderstellingen maken die van invloed zijn op de gerapporteerde posten in de balans en winst- en verliesrekening. Deze schattingen zijn naar beste weten van de Directie gemaakt, maar de daadwerkelijke uitkomsten kunnen uiteindelijk afwijken van die schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden periodiek maar minimaal een keer per jaar beoordeeld op basis van de ervaringscijfers. Indien nodig worden deze aangepast. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De belangrijkste schattingen en veronderstellingen hebben betrekking op:

- de technische voorziening verzekeringsverplichtingen;
- de toereikendheidstoets en de daarmee mogelijk samenhangende overige technische voorzieningen;
- Solvency II (zie ook Solvency II grondslagen).

Bedrijfsindeling

Er is alleen een vestiging in Nederland, waarin herverzekeringen afkomstig uit het individuele of collectieve bedrijf op individuele basis worden behandeld. In de jaarrekening wordt daarom geen onderscheid gemaakt tussen vestigingslanden of tussen individuele en collectieve verzekeringen.

Vreemde valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de functionele en presentatievaluta van De Hoop. Bedragen in vreemde valuta worden omgerekend naar de koers ultimo boekjaar.

Er ontstaan resultaten door verschillen met de koers ultimo vorig boekjaar of met de koers waartegen is afgerekend. Winsten en verliezen uit hoofde van verzekeringstechnische waarderingsverschillen zijn opgenomen onder "Overige

technische baten en lasten". Resultaten uit hoofde van valutawaarderingsverschillen van beleggingen zijn opgenomen onder "Niet gerealiseerde winst of verlies op beleggingen".

Overzicht van de gebruikte valutakoersen ultimo kalenderjaar

(waarde euro uitgedrukt in valuta)

	2024	2023
Britse pond	0,8298	0,8692
Japanse Jen	163,2800	156,6400
Nederlands Antiliaanse gulden/		
Arubaanse florin	1,8518	1,9662
US-dollar	1,0409	1,1052
Zweedse kroon	11,4552	11,1003
Zwitserse frank	0,9412	0,9273

Aandelen en fondsen

De grondslag voor de waardering van aandelen is de actuele waarde. De actuele waarde wordt voor onderstaande categorieën als volgt bepaald:

- Beursgenoteerde beleggingen (aandelen en obligaties) op basis van de beurskoers;
- Waarborgfonds Onderlinge Levensverzekering-Maatschappij „s- Gravenhage" U.A. op basis van de aanschafwaarde;
- Het hypotheekfonds en de leningenfondsen gebaseerd op de door de fondsen opgegeven marktwaarde.

De waarderingsverschillen ten gevolge van herwaardering zijn verwerkt in de herwaarderingsreserve, rekening houdend met de voorziening voor latente belastingen. Waardemutaties bij verkoop en waardedaling beneden de laatst vastgestelde aankoopprijs worden verantwoord in de Winst- en Verliesrekening.

Obligaties

De obligaties zijn gewaardeerd op basis van de geamortiseerde kostprijs. Agio/disagio is opgenomen in de post Beleggingen. Het effectief rendement wordt bepaald op basis van de afschrijving van het agio/disagio.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten), onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen indien sprake is van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Herwaarderingsreserve

Op de herwaarderingsreserve zijn de positieve waarderingsverschillen van tegen marktwaarde gewaardeerde beleggingen, verminderd met de daarop betrekking hebbende latente belastingverplichtingen, geboekt.

Overige reserve

In de Overige reserve is de onverdeelde winst van het vorige boekjaar en het uitgekeerde dividend over het voorgaande boekjaar verantwoord.

Schulden en overige passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

TECHNISCHE VOORZIENING

Berekening

De berekening van de technische voorziening is gebaseerd op actuariële uitgangspunten. Bij de bepaling van de technische voorziening zijn aannames gehanteerd op het gebied van sterfte, medisch risico, arbeidsongeschiktheid en dergelijke. Deze aannames zijn gedaan op het moment van het afsluiten van de verzekering en zijn, behalve bij ingegane lijfrenten, van kracht voor de gehele duur daarvan.

Methode

Bij de berekening van de technische voorziening zijn de volgende methoden gebruikt:

Nettomethode

De voorziening wordt berekend volgens de nettomethode. Bij nog niet ingegane pensioenen wordt met 1% uitkeringskosten rekening gehouden.

Bij renteverzekeringen wordt rekening gehouden met de wijze van termijnbetaling en met de voorwaarden over aanvang of einde van de betaling na overlijden. Als regel wordt aangenomen dat uitkeringen van kapitaal bij overlijden in het midden van het verzekeringsjaar plaatsvinden. Voor een aantal oudere verzekeringen geldt de uitzondering dat gerekend wordt met uitkering op het einde van het verzekeringsjaar. Bij levenslange verzekeringen bij overlijden wordt in dat geval de voorziening verhoogd met 2% (exclusief de onverdiende premie).

Onverdiende premie en verschuldigde rente

De onverdiende premie is een evenredig deel van de bruto premie berekend over de termijn tussen de balansdatum en de eerstvolgende premievervaldatum in het nieuwe boekjaar. De verschuldigde rente is berekend over de termijn tussen de laatste vervaldag in het boekjaar en de balansdatum. De berekening van onverdiende premie en verschuldigde rente is in dagen nauwkeurig, waarbij de maand op dertig dagen wordt gesteld.

Ingegane lijfrenten

De technische voorziening van niet ingegane lijfrenten wordt berekend op basis van de grondslagtafels van de tarieven inclusief de medische opslag. Bij ingang van lijfrenten vindt omrekening plaats naar GBM 1985-90 en GBV 1985-90 waarop zonder leeftijdsverschuiving de volgende correcties zijn toegepast:

- voor mannen een verlaging van de sterftetekans met 10% voor alle leeftijden;
- voor vrouwen een verlaging van de sterftetekans die lineair oploopt van 10% in 1990 tot 30% in 2010. Deze verlaging wordt bereikt door per groep van 10 geboortejaren een afzonderlijke gecorrigeerde sterftetafel toe te passen.

Verzekeringen op risicobasis

Bij risicoverzekeringen tegen eenjarige premie is de voorziening nihil. Wel wordt een onverdiende premie aangehouden ter grootte van de pro rata bruto premie.

Administratiekostenreserve

De voorziening is bestemd voor de toekomstige kosten voor premievrije verzekeringen en de toekomstige kosten na afloop van de premiebetaling voor verzekeringen waarvan de duur van de premiebetaling korter is dan de duur van de verzekering. De voorziening is gelijk aan 2% van de totale technische voorziening levensverzekering eigen rekening voor bijtelling van onverdiende premie en verschuldigde rente.

Rentestandkorting

Rentestandkortingen op koopsommen (en vervolgens op afkoopwaarden) worden met een actuariële methode berekend. De vermindering van de technische voorziening levensverzekering wegens rentestandkorting wordt conform de actuariële methode berekend als de contante waarde van de toekomstige overrente.

Interestgrondslagen

De interest is gerelateerd aan de voorziening exclusief administratiekostenreserve, onverdiende premie en verschuldigde rente. Het grootste deel van de voorziening kent een interestgrondslag van 3%; het overige gedeelte kent een grondslag van 0%, 2%, 2,5%, 3,5% of 4%.

Arbeidsongeschiktheid

Als de premie voor arbeidsongeschiktheid geen actuariële grondslag heeft, wordt de voorziening berekend door de netto premie voor dit risico te vermenigvuldigen met een factor. Bij vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid is de factor gelijk aan 5.

Bij arbeidsongeschiktheidsrenten is de factor gelijk aan de verstreken duur in jaren, met een lineaire afbouw naar nihil in de laatste vijf jaar van de premiebetaling. De voorziening voor ingegane arbeidsongeschiktheid is gelijk aan de contante waarde van de vrijgestelde netto premies of van de uit te keren arbeidsongeschiktheidsrente.

Uitkering bij dood door ongeval

De voorziening voor dit risico is nihil.

Batepremies

Voor de hoofdverzekering wordt de nettomethode gebezigd voor de vaststelling van de technische voorziening levensverzekering. Bij aanvullende verzekeringen zonder actuariële grondslag wordt de premie voor 95% beschouwd als netto premie voor het betreffende risico.

Negatieve uitkomsten

In verband met het hanteren van de nettomethode komen negatieve uitkomsten voor de technische voorziening levensverzekering vrijwel niet voor. Een negatieve uitkomst wordt niet op nul gesteld.

Herverzekering

Voor uitgaande herverzekeringen wordt dezelfde methode gebruikt als voor de hoofdverzekeringen.

Best-estimatevoorziening in kader van de toereikendheidstoets

Bij het uitvoeren van de toereikendheidstoets wordt onderzocht of de balanswaarde van de technische voorzieningen (na aftrek van geactiveerde rentestandkorting en vóór herverzekering) ten minste gelijk is aan de best-estimatevoorziening, gecorrigeerd voor een eventuele accounting mismatch. De best-estimatevoorziening bestaat uit de contant gemaakte waarde van de verwachte kasstromen en is de som van:

- de contante waarde van de toekomstige jaarlijkse verwachte uitkeringen en de verwachte kosten voor de verzekeringen onder aftrek van de verwachte bruto premies, op basis van best-estimateveronderstellingen. De kasstromen worden contant gemaakt op de door EIOPA gepubliceerde rentecurve zonder volatility adjustment per de balansdatum;
- een adequate risicomarge;
- de waarde van eventuele embedded options en garanties (bij De Hoop niet van toepassing).

De best-estimatevoorziening wordt vervolgens gecorrigeerd voor eventuele accounting mismatches met tegenoverstaande activa. Dat wil zeggen dat rekening dient te worden gehouden met een eventueel verschil tussen boekwaarde en marktwaarde van beleggingen die zijn gealloceerd aan de verplichtingen. Indien de marktwaarde van de beleggingen hoger is dan de boekwaarde dan leidt dit tot een verlaging van de toetsvoorziening, en omgekeerd. De op deze manier bepaalde toetsvoorziening wordt vergeleken met de balansvoorziening vóór herverzekering, waarbij de balansvoorziening minimaal gelijk moet zijn aan de toetsvoorziening.

Latente belastingen

De latente belastingen zijn gevormd op basis van de nominale waarde van de tijdelijke verschillen tussen de commerciële en de fiscale waardering van activa en passiva. Belastinglatenties worden berekend vanuit de fiscale consequenties van de afwikkeling van de in de balans opgenomen activa en passiva. Vanwege het langlopende karakter van deze belastinglatenties is rekening gehouden met het toekomstige nominale belastingpercentage van 25,8%.

Overige voorzieningen

Voorziening uitgestelde personeelsbeloningen

De voorziening betreft de voorziening jubileumuitkeringen uit hoofde van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Toerekening van interest aan technische rekening

De interestopbrengsten worden toegekend aan de technische rekening op basis van de verhouding tussen de standen ultimo van de balanswaarde van de technische voorzieningen (met uitzondering van de "Overige technische voorziening") en depots waarover interest moet worden vergoed, en de balanswaarde van de vastrentende waarden. De uitkomst hiervan wordt verminderd met het pro rata gedeelte van de beleggingskosten. Het totaal aan beleggingsopbrengsten verminderd met de toegerekende interest aan de technische rekening wordt toegerekend aan de niet-technische rekening.

Toerekening van kosten aan acquisitie en beleggingen

Afsluitprovisie, keuringskosten en honoraria medische adviseurs zijn acquisitiekosten. Bankkosten in verband met beleggingen zijn beleggingskosten. Een deel van de personeelskosten wordt op basis van een schatting van de bestede tijd toegerekend aan acquisitiekosten en beleggingskosten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

SOLVENCY II GRONDSLAGEN

Bij de bepaling van de Solvency II-ratio hanteert De Hoop de standaardformule. Net als bij de BW2-waardering en conform artikel 7 van de Gedelegeerde Verordening waardeert De Hoop haar activa en passiva hiervoor op basis van de aanname dat De Hoop haar bedrijf blijvend zal uitoefenen ('going concern-principe').

Marktwwaardewoordering

De uitgangspunten voor de waardering van activa en passiva zijn vastgelegd in artikel 75 van de Solvency II-richtlijn en zijn nader uitgewerkt in hoofdstuk 2 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35 van de Commissie van 10 oktober 2014 (artikelen 7 tot en met 16).

Gebruik van schattingen

Bij de bepaling van de solvabiliteitsratio moet De Hoop schattingen en veronderstellingen maken die van invloed zijn op het gerapporteerde percentage. Deze schattingen zijn naar beste weten van de Directie gemaakt, maar de daadwerkelijke uitkomsten kunnen uiteindelijk afwijken van die schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden periodiek maar minimaal een keer per jaar beoordeeld. Indien nodig worden deze aangepast. De belangrijkste schatting en veronderstellingen hebben betrekking op de technische voorziening.

Latente belastingen

De balanspost latente belastingen is gevormd op basis van tijdelijke verschillen tussen de statutaire en de fiscale waardering van activa en passiva en de verschillen tussen de statutaire balans en de Solvency II-balans, rekening houdend met de belastingpercentages die voor de BW2-waarderingen worden gehanteerd.

Aandelen

Beursgenoteerde beleggingen zijn gewaardeerd tegen de beurswaarde aan het einde van het boekjaar, zowel in de jaarrekening als in de Solvency II-balans. Het Waarborgfonds Onderlinge Levensverzekering-Maatschappij „s- Gravenhage” U.A. is gewaardeerd op basis van de aanschafwaarde.

Beleggingsfondsen

Het hypotheekfonds is geclassificeerd als aandeel en wordt gewaardeerd op basis van de balanswaarde zoals vermeld in het beleggingsverslag van de fondsbeheerder. De balanswaarde van de hypotheek wordt door de fondsbeheerder bepaald door de toekomstige contractuele kasstromen te verdisconteren, rekening houdend met vervroegde aflossingen van de hypotheekgever. Voorts wordt rekening gehouden met de beperking in de mogelijkheid om hypotheek in de markt te verkopen.

De leningenfondsen zijn geclassificeerd als aandeel en worden gewaardeerd op basis van de balanswaarde zoals vermeld in de beleggingsverslagen van de fondsbeheerders. De balanswaardes van de leningen worden door de fondsbeheerder bepaald door de toekomstige contractuele kasstromen te verdisconteren.

Obligaties

Obligaties zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde. Deze is bepaald aan de hand van de beurskoersen per balansdatum.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Omdat de vorderingen een kortlopend karakter hebben, wordt deze benadering tevens als adequaat beoordeeld voor toepassing op de Solvency II-balans. De vorderingen uit herverzekering worden gewaardeerd op marktwaarde.

Technische voorzieningen

De technische voorziening wordt vastgesteld conform de richtlijnen van EIOPA. Conform artikel 77 van de Solvency II-richtlijn is de waarde van de technische voorziening gelijk aan de som van de verwachtingswaarde en de risicomarge. De verwachtingswaarde is de contante waarde van de toekomstige kasstromen op basis van best-estimateveronderstellingen plus de waardering van de voorziening toekomstige discretionaire uitkeringen. Contant maken geschiedt met gebruikmaking van de door EIOPA vastgestelde risicovrije rentetermijnstructuur (inclusief UFR en exclusief VA). Met betrekking tot de waardering van de toekomstige betalingsverplichtingen zijn in de toereikendheidstoets in de statutaire jaarrekening andere waarderingsgrondslagen toegepast dan in de Solvency II-rapportage.

In de statutaire jaarrekening worden de waarderingsverschillen van de beleggingen en de herverzekeringsverplichtingen verrekend. Bij de Solvency II-rapportage gebeurt dit niet, omdat de beleggingen al op marktwaarde worden gewaardeerd. Hierdoor is de toetsvoorziening in de statutaire jaarrekening lager dan de technische voorziening in de Solvency II-rapportage.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen bestaan uit een voorziening voor het huurcontract en een voorziening voor dotaties aan het De Hoop Leven fonds.

WINST- EN VERLIESREKENING

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Premie

De premiebaten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben. De onverdiende premie is onderdeel van de “Technische voorzieningen”.

Kosten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen van waardering en worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

TOELICHTING OP DE BALANS

1. Beleggingen

Het hypotheekfonds betreft het AeAM Dutch Mortgage Fund 2. Dit zijn indirecte beleggingen in hypotheke. Dit fonds heeft de structuur van een fonds voor gemene rekening met een open-end karakter, met dien verstande dat de mate waarin participanten uit kunnen treden, afhankelijk is van de beschikbare liquide middelen. De leningfondsen betreffen het SME Loan Programme – Compartment A1 en het Polestar Circular Debt Fund. Beide zijn beleggingsfondsen in bedrijfsleningen aan het MKB.

	2024	2023
1.1 Overige financiële beleggingen		
1.1.1 <i>Aandelen</i>		
Balanswaarde	48.585	46.321
Aankoopwaarde	29.555	29.159
1.1.2 <i>Hypotheekfondsen</i>		
Balanswaarde	10.723	10.256
Aankoopwaarde	12.000	12.000
1.1.3 <i>Leningfondsen</i>		
Balanswaarde	4.602	3.124
Aankoopwaarde*	4.877	3.111
Totaal beleggingen balanswaarde	63.910	59.702
Totaal beleggingen aankoopwaarde*	46.433	44.269
1.1.5 <i>Obligaties</i>		
Balanswaarde	24.529	26.949
Beurswaarde	24.006	26.524

	2024	2023
1.1.2 <i>Hypotheekfondsen</i>		
AeAM Dutch Mortgage Fund 2	10.723	10.256
1.1.3 <i>Leningfondsen</i>		
SME Loan Programme Fund	4.602	3.124

* Het vergelijkende cijfer van de aankoopwaarde leningfondsen is aangepast. De aflossing van het SME Loan Programme-Compartment A1 fonds in 2023 was ten onrechte in mindering gebracht op de aankoopwaarde.

Waardering beleggingen

	2024				2023			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Beursgenoteerde aandelen	48.476	-	-	48.476	46.212	-	-	46.212
Niet-beursgenoteerde aandelen	-	-	109	109	-	-	109	109
Hypotheekfondsen	-	-	10.723	10.723	-	-	10.256	10.256
Leningfondsen	-	-	4.602	4.602	-	-	3.124	3.124
Subtotaal aandelen en fondsen	48.476	-	15.433	63.910	46.212	-	13.489	59.702
Obligaties	24.529	-	-	24.529	26.949	-	-	26.949
Totaal beleggingen	73.006	-	15.433	88.439	73.161	-	13.489	86.651

Niveau 1: De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen van identieke beleggingen in een actieve markt.

Niveau 2: Actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

Niveau 3: De waarde wordt vastgesteld met waarderingmodellen waarin niet gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

Categorie

	Balanswaarde per 01/01	Aankopen en verstrekkingen	Verkopen en aflossingen	Amortisatie	Herwaarderingen via het vermogen	Herwaarderingen via het resultaat	Balanswaarde per einde periode
Aandelen	46.321	710	-733	-	1.640	647	48.585
Hypotheekfondsen	10.256	-	-	-	-33	500	10.723
Leningfondsen	3.124	1.625	-298	-	198	-47	4.602
Obligaties	26.949	2.180	-4.550	-50	-	-	24.529
Totaal boekjaar	86.651	4.515	-5.581	-50	1.805	1.100	88.439
Totaal vorig boekjaar	82.142	9.837	-9.523	-180	3.577	798	86.651

Obligaties verdeeld naar rating

		2024	2023
	Rating		
Staat/overheid	AAA	16.018	18.323
	AA	5.082	5.179
	A	3.429	3.447
Totaal vasterentende waarden		24.529	26.949

Obligaties verdeeld naar Regio

	2024	2023
Nederland	11.696	10.330
Frankrijk	5.082	5.179
Spanje	3.429	3.447
Europese Unie	4.322	7.992
Totaal	24.529	26.949

*Europese Unie betreft door de EU zelfstandig uitgegeven obligaties.

2. Depots bij cedenten

	2024	2023
Ennia Caribe	1.226	1.217
KBC België	900	897
Overig	341	290
Totaal	2.467	2.404

3 Overige vorderingen

3.1 Overige vorderingen

	2024	2023
<i>Vorderingen < 1 jaar</i>		
Vooruitbetaalde kosten	279	89
Vennootschapsbelasting	381	234
Subtotaal	660	322
<i>Vorderingen > 1 jaar</i>		
Actieve belastinglatentie per 1/1	362	360
Mutatie verslagjaar zonder wijziging belastingtarief	19	2
Actieve belastinglatentie per einde periode	381	362
Totaal	1.042	685

De actieve belastinglatentie is berekend op basis van 25,8%, zoals in het Belastingplan 2023 is aangegeven voor het fiscale jaar 2024.

3.2. Vorderingen uit herverzekeringen

Het saldo van de vorderingen uit herverzekeringen betreft het saldo van de rekeningen-courant op basis van de operationele activiteiten.

4. Overige activa

4.1. Liquide middelen

Van het saldo liquide middelen is tot een bedrag van GBP 1.000 geblokkeerd in verband met een op ons verzoek door onze bank afgegeven kredietbrief aan een cedent.

5. Overlopende activa

	2024	2023
Lopende interest	328	409
Totaal	328	409

6. Eigen vermogen

	2024	2023
Geplaatst en gestort		
6.1 aandelenkapitaal per 1/1	405	405
Mutatie	-	-
Geplaatst en gestort		
aandelenkapitaal per einde periode	405	405
6.2 Herwaarderingsreserve per 1/1	14.430	11.738
Mutatie uit hoofde van herwaardering	1.805	3.577
Mutatie voorziening latente belastingen	-423	-885
Herwaarderingsreserve per einde periode	15.811	14.430
6.3 Overige reserve per 1/1	46.912	46.263
Dividend vorig boekjaar	-2.400	-2.400
Onverdeelde winst vorig boekjaar	2.554	3.049
Overige reserves per einde periode	47.066	46.912
6.4 Onverdeelde winst per 1/1	2.554	3.049
Toevoeging overige reserve	-2.554	-3.049
Resultaat boekjaar	2.856	2.554
Onverdeelde winst per einde periode	2.856	2.554
Totaal	66.138	64.301

Voorstel tot bestemming van het resultaat:

Netto winst	2.856
Dividend	-2.400
Toevoeging aan Overige reserve	456

Aandelenkapitaal

	Maatschappelijk kapitaal	Aantal geplaatst	Aantal aandelen in eigen bezit	Geplaatst bedrag	Gestort bedrag
Aandelen					
De Hoop	450	900	100	405	405

Som van de herwaarderingen

	Som van herwaardering	Belasting latentie	Totaal herwaardering
Beleggingen	21.200	-5.389	15.811
Totaal	21.200	-5.389	15.811

Het hypotheekfonds en de leningenfondsen worden fiscaal op dezelfde wijze gewaardeerd als onder Titel 9 BW 2. Hierdoor is het niet nodig een latente belastingvoorziening voor deze fondsen te vormen.

7. Technische voorzieningen voor levensherverzekeringen

Toereikendheidstoets

De toereikendheidstoets wordt uitgevoerd op basis van de Richtlijn voor de Jaarverslaglegging 605, artikel 534 tot en met 537. In de toereikendheidstoets wordt de balanswaarde van de voorziening voor verzekeringsverplichtingen (verminderd met de hiermee verband houdende geactiveerde acquisitiekosten, immateriële activa en vorderingen uit hoofde van latente winstdeling) vergeleken met de best-estimatevoorziening, de actuele schattingen van alle (verdisconteerde) contractuele kasstromen en met de hiermee verband houdende kasstromen zoals de claimbehandelingskosten, de kasstromen uit in contracten besloten opties en garanties met inachtneming van onzekerheidsmarges. Als de beleggingen die dienen tot dekking van de technische voorzieningen niet tegen de actuele waarde zijn gewaardeerd, wordt het verschil tussen de actuele waarde en de balanswaarde van deze beleggingen in de toereikendheidstoets betrokken. Contant maken geschiedt met de door EIOPA gepubliceerde rentetermijnstructuur per de balansdatum zonder volatility adjustment.

De balansvoorziening dient ten minste gelijk te zijn aan de best-estimatevoorziening gecorrigeerd met de mismatch tussen de toegerekende activa op boekwaarde en de actuele waarde. De aldus berekende waarde bedraagt 20.544 (2023: 18.674).

De balansvoorziening vóór herverzekering bedraagt 22.913 (2023: 23.157). De uitkomsten van de toets laten zien dat de technische voorziening toereikend is (+ 2.370).

Ontwikkeling van de Voorziening Verzekeringsverplichtingen eigen rekening

	2024	2023
Balansvoorziening verzekeringsverplichtingen (vvp) einde vorig boekjaar	22.680	23.788
Premies eigen rekening	5.692	5.584
Vrijval kosten uit premies eigen rekening	-979	-995
Benodigde interesttoevoeging vvp eigen rekening	708	737
Niet-gerealiseerde koersverschillen	84	-51
Uitkeringen en afkopen eigen rekening	-4.065	-3.973
Vrijgevallen voor kosten uit de vvp	-23	-34
Totaal	1.417	1.269
Resultaat op grondslagen		
Resultaat op sterfte en bijverzekeringen	-1.572	-2.066
Resultaat op ontwikkeling herverzekeringssportefeuille	-260	-309
Totaal	-1.832	-2.376
Balansvoorziening verzekeringsverplichtingen einde boekjaar	22.265	22.680

De technische voorzieningen kunnen over het algemeen als langlopend worden beschouwd.

8. Voorzieningen

	Balans- waarde per 1/1	Dotatie boekjaar	Onttrekking boekjaar	Balans- waarde per einde periode
8.1 Belastingen	5.228	459	-	5.686
Overige				
8.2 voorzieningen	24		-1	23
Totaal	5.252	459	-1	5.709

De vermelde voorzieningen hebben een langlopend karakter.

Voorziening uitgestelde personeelsbeloningen in het kader van RJ 271 (aanvulling op prepensioen en jubileumuitkeringen)

	2024	2023
Saldo per 1 januari	24	29
Mutatie	-1	-5
Saldo per einde periode	23	24

9. Schulden

	2024	2023
<i>Looptijd < 1 jaar</i>		
Schulden aan cedenten	150	292
Te betalen kosten	374	583
Te betalen netto salaris/loonbelasting	27	34
Totaal	551	907

10. Overlopende passiva

	2024	2023
<i>Looptijd < 1 jaar</i>		
Te betalen vakantiegeld	37	31
<i>Looptijd < 5 jaar</i>		
Vakantiedagen	55	39
Totaal	92	70

Het te betalen vakantiegeld weerspiegelt de reservering die in 2024 is opgebouwd. Uitbetaling hiervan vindt plaats in mei 2025.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Eind 2018 is het De Hoop Leven fonds opgestart door De Hoop met als doel het steunen van onderzoek op het gebied van moeilijk (her) verzekerbare medische overlijdensrisico's. In het bijzonder:

- onderzoek gerelateerd aan chronische ziekten relevant voor de doelgroep van de Hoop; en
- onderzoek in relatie tot de verzekeraarbaarheid van mensen met chronische aandoeningen en naar de wijze waarop met medisch verzwaarde risico's omgegaan kan worden.

Het fonds zal in beginsel tien jaar bestaan. Na een initiële inbreng van 100 in december 2018, stort De Hoop jaarlijks een bedrag van 100 in het vermogen van het fonds. In het elfde jaar worden de eventuele overschotten door het De Hoop Leven fonds gedoneerd aan een nog te bepalen derde partij. De Hoop is gerechtigd stortingen in het vermogen van het fonds te staken, indien zich naar het oordeel van oprichter tussentijds een of meer bijzondere omstandigheden voordoen.

In 2019 is een tienjarig huurcontract aangegaan voor huisvesting en servicekosten welke expireert op 1 juli 2029. De huurprijs voor huisvesting was 106 in 2024. Deze huurprijs wordt jaarlijks geïndexeerd volgens de wijziging van de consumentenprijsindex.

De Hoop heeft zich ingeschreven bij twee leningenfondsen. In 2021 is ingeschreven op de SME Loan Programme voor 5.000. Ultimo boekjaar 2024 is hierop 4.689 gestort. De investeringsperiode loopt tot 31 december 2024. In 2023 is ingeschreven op het Polestar Capital Debt Fund voor 5.000. Dit fonds heeft nog geen investeringen gedaan.

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

11. Verdiende premies eigen rekening

	2024			2023		
	Bruto	Her-verzekering	Eigen rekening	Bruto	Her-verzekering	Eigen rekening
Premies:						
Periodieke premies	6.455	772	5.683	6.204	629	5.575
Premies ineens	15	6	9	14	6	8
Totaal premies	6.470	778	5.692	6.218	634	5.584

Geografische segmentatie van bruto premies

	2024	2023	2022
Nederland	3.269	3.422	3.681
Andere EU-lidstaten	596	584	620
Landen daarbuiten	2.605	2.212	1.858
Totaal	6.470	6.218	6.158

12. Opbrengsten uit beleggingen

	2024			2023		
	Opbrengst	Gerealiseerde winst	Totaal	Opbrengst	Gerealiseerde winst	Totaal
Aandelen	2.308	420	2.728	1.972	72	2.044
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	701	-	701	775	-	775
Geldmarktfondsen	-	52	52	-	-	-
Depots bij verzekeraars	82	-	82	81	-	81
Liquide middelen	4	-	4	4	-	4
Totaal	3.096	471	3.568	2.833	72	2.905

13. Niet gerealiseerde winst op beleggingen

	2024	2023
Aandelen	712	970
Hypotheekfondsen	500	-
Leningfondsen	-	57
Totaal	1.212	1.027

14. Overige technische baten eigen rekening

	2024	2023
Overige ontvangen interest	8	27
Ongerealiseerd valutaverschil	195	156
Totaal	203	183

15. Uitkeringen eigen rekening

	2024			2023		
	Bruto	Herverzekering	Eigen rekening	Bruto	Herverzekering	Eigen rekening
Expiraties	622	-	622	680	-	680
Lijfrenten	156	-	156	176	-	176
Overlijdensuitkeringen	3.371	275	3.096	2.414	39	2.375
Afkopen	192	0	192	931	190	741
Totaal	4.341	276	4.065	4.202	229	3.973

16. Wijziging technische voorzieningen eigen rekening voor levensverzekering

Zie toelichting onder 7.

17. Bedrijfskosten

	2024	2023
17.1 Acquisitiekosten		
Toegerekende acquisitiekosten	298	293
Bruto afsluitprovisie	76	107
Honoraria medische adviseurs	174	157
Keuringskosten	1	3
Subtotaal Acquisitiekosten	550	560
17.2 Beheers- en personeelskosten		
Salarissen	838	781
Sociale lasten	87	81
Pensioenkosten	232	342
Overige personeelskosten	37	28
Subtotaal Personeelskosten	1.194	1.232
Accountant	133	141
Actuaris	126	128
Overige diensten door derden	641	479
Donatie	100	100
Incassoprovisiekosten	73	78
Kantoorhuur	106	68
Licentiekosten	128	93
Andere kosten	-36	177
Beleggingslasten toegerekend aan beleggingen	-72	-76
Subtotaal Beheerskosten	1.199	1.187
Subtotaal Beheers- en personeelskosten	2.393	2.418
Provisie ontvangen van		
17.3 herverzekeraars		
Afsluitprovisie	-32	-10
Incassoprovisie	-258	-214
Subtotaal Provisie ontvangen van herverzekeraars	-290	-225
Totaal	2.652	2.754

De aan De Hoop doorbelaste kosten met betrekking tot vermogensbeheer zijn met ingang van 2024 opgenomen onder beleggingslasten. De vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig aangepast.

De bedrijfskosten zijn licht gedaald. Dit wordt met name veroorzaakt doordat er minder afsluitprovisie is uitgekeerd en tegelijkertijd meer provisie van herverzekeraars is ontvangen.

Pensioenkosten

	2024	2023
Pensioenpremie	232	342
Totaal	232	342

De pensioenkosten zijn in 2024 afgenomen. Dit wordt veroorzaakt doordat er, in tegenstelling tot in 2023, geen indexatie van pensioenen met betrekking tot voorgaande jaren heeft plaats gevonden.

Bezoldiging bestuurders

In het boekjaar 2024 zijn aan bezoldigingen, met inbegrip van de pensioenlasten, voor (voormalige) bestuurders en commissarissen de volgende bedragen vergoed: 284 (2023: 279) respectievelijk 35 (2023: 39).

Medewerkers

Alle medewerkers zijn werkzaam in Nederland.

	2024		2023	
	FTE	aantal	FTE	aantal
Medewerkers in dienst per einde periode	6,6	9,0	6,6	9,0
Medewerkers in dienst - gemiddeld in jaar	6,6	9,0	6,4	8,5

Kosten accountantsorganisatie

In 2024 heeft een wisseling van de accountant plaats gevonden. De kosten van de accountantsorganisatie Deloitte Accountants N.V. (2024) en KPMG Accountants N.V. (2023) zijn onderstaand weergegeven. De kosten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. De bedragen hierna zijn inclusief BTW.

	2024			2023		
	Deloitte Accountants N.V.	Overig Deloitte-netwerk	Totaal Deloitte	KPMG Accountants N.V.	Overig KPMG-netwerk	Totaal KPMG
Onderzoek van de Jaarrekening	118	-	133	118	-	118
Overige controleopdrachten	15	-	-	23	-	23
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-	-	-	-	-
Andere niet-controlediensten	-	-	-	-	-	-
Totaal	133	-	133	141	-	141

Deloitte Accountants N.V. heeft, naast de wettelijke controle van de jaarrekening, ook de wettelijke controle van de Solvency II QRT-staten uitgevoerd.

18. Beleggingslasten

	2024	2023
18.1 Beheerskosten en rentelasten		
Beheerskosten beleggingen	57	33
Toegerekende personeelskosten	72	76
Totaal	128	109

Zoals bij de toelichting in 17. bedrijfskosten is aangegeven zijn de aan De Hoop doorbelaste kosten in verband met vermogensbeheer met ingang van 2024 verantwoord onder beleggingslasten. De vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig aangepast.

19. Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen

	2024	2023
Aandelen	485	159
Leningfondsen	47	142
Totaal	532	301

20. Overige technische lasten eigen rekening

	2024	2023
Ongerealiseerd valutaverschil	107	208
Resultaat na belastingen	107	208

21. Aan niet-technische rekening toegerekende opbrengst uit beleggingen

In 2024 is de toerekening aan de niet-technische rekening 623 hoger dan in 2023. Belangrijkste oorzaken zijn de hogere dividend- en interest opbrengsten.

22. Resultaat naar winstbronnen

	2024	2023
Resultaat op interest	-100	-103
Resultaat op kosten	-1.651	-1.725
Resultaat op sterfte en bijverzekeringen	1.572	2.068
Resultaat op ontwikkeling herverzekeringssportefeuille	260	308
Subtotaal resultaat op grondslagen	81	548
Overige technische baten en lasten	13	24
Totaal	94	572

Het resultaat technische rekening is met 478 gedaald ten opzichte van 2023. Dit wordt met name veroorzaakt door een lagere mutatie op te technische voorziening en lagere bedrijfskosten.

23. Resultaat na belastingen

	2024	2023
Belastinglast 25,8%	-901	-878
Mutatie latente belastingen 25,8%	-16	-29
Belasting voorgaande jaren	168	-
Belastingen	-749	-907

Het effectieve vennootschapsbelastingtarief in 2024 bedroeg 25,4% (2023: 26,2%). Het toepasselijk tarief is 25,8%. In 2024 zijn de aangiften vennootschapsbelasting 2022 en 2023 ingediend. Het verschil in vennootschapsbelasting van de jaren tot en met 2023 is naar aanleiding van de ingediende aangifte in 2024 verantwoord.

OVERIGE INFORMATIE

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum van materiële betekenis.

Verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen kan sprake zijn wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming, haar aandeelhouders en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. Transacties met de aandeelhouders betreffen dividenduitkeringen, transacties uit hoofde van de hoedanigheid als cedent of herverzekeraar, transacties uit hoofde van de uitvoering van de pensioenregeling en transacties uit hoofde van een Servicedienstverleningscontract en van de huurovereenkomst.

De bezoldiging van de Directie en commissarissen is opgenomen onder Bestuurdersbezoldiging punt 17.

Het directielid Seada van den Herik is in persoon tevens directielid van één van de aandeelhouders. De directieleden van De Hoop zijn op persoonlijke titel benoemd.

RISICOPARAGRAAF

De Hoop opereert in een markt met een specifiek verzekeringstechnisch risicoprofiel. Naast het verzekeringstechnische risico spelen ook het marktrisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico, commercieel risico, operationeel risico en integriteitsrisico een rol. De bedrijfsvoering van De Hoop is erop gericht deze risico's te herkennen, te kwantificeren en te beheersen. In het verslag van de Directie is het beleid ten aanzien van risicobeheer uiteengezet.

De uitkomsten van de berekening van de kapitaalvereisten onder het huidige solvabiliteitsregime zijn als volgt:

	2024	2023
Eigen vermogen	64.575	64.154
Solvency Capital Requirement (SCR)	26.697	24.794
Ratio beschikbaar eigen vermogen t.o.v. SCR	242%	259%

Ten opzichte van ultimo 2023 is de solvabiliteitsratio licht gedaald. Het eigen vermogen steeg met 421, voornamelijk door waardeinstijging van de aandelen. Het vereiste kapitaal steeg ook, van 24.794 naar 26.697. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename van het marktrisico met 8%, eveneens als gevolg van de waardeinstijging van de aandelen. Hierdoor resulteert een lagere ratio.

De SCR is als volgt opgebouwd:

Uitsplitsing Solvency Capital Requirement (SCR)

	2024	2023
Marktrisico	22.507	20.920
Tegenpartijrisico	2.916	2.757
Verzekeringstechnisch risico	7.483	6.864
Diversificatie-effect	-6.467	-5.996
Basic Solvency Capital Requirement (BSCR)	26.438	24.545
Operationeel risico	259	249
SCR	26.697	24.794

De SCR bestaat uit de Basic Solvency Capital Requirement (BSCR) met daarbij opgeteld het vereiste kapitaal voor het operationeel risico. Hierop mag, onder bepaalde strikte voorwaarden, het verliescompenserend vermogen van de uitgestelde belastingen (LAC DT) in mindering worden gebracht. De Hoop heeft besloten om de LAC DT niet toe te passen. Dit besluit wordt periodiek beoordeeld.

Uitsplitsing marktrisico

	2024	2023
Rente	323	812
Aandelen	20.333	18.738
Spread	392	301
Valuta	4.927	5.048
Concentratie	2.188	1.332
Diversificatie-effect	-5.656	-5.310
	22.507	20.920

Uitsplitsing verzekeringstechnisch risico

	2024	2023
Kortlevenrisico	3.137	3.102
Langlevenrisico	307	275
Afkooprisico	2.721	2.659
Kostenrisico	3.576	2.950
Catastroferisico	1.592	1.514
Diversificatie-effect	-3.850	-3.635
	7.483	6.864

De SCR ligt 1.903 (8%) hoger dan vorig jaar. Het marktrisico nam toe door een waardeinstijging van de aandelenpositie en een toegenomen equity adjustment (2024: 2,86%; 2023: 1,46%). De equity adjustment is van invloed op de schok op de waarde van de aandelen, die uitgevoerd wordt om de SCR van de aandelen te berekenen. De equity adjustment is een aanpassing op de basisschok van maximaal plus of min tien procentpunten, afhankelijk van de ontwikkeling van de aandelenmarkt in de afgelopen drie jaar. Het verzekeringstechnisch risico steeg door een stijging van het kostenrisico.

In het volgende overzicht wordt de reconciliatie weergegeven tussen het eigen vermogen volgens de jaarrekening (BW2 en RJ) en Solvency II. Het vereiste kapitaal en de solvabiliteitsratio zijn ook vermeld.

	2024	2023
Eigen vermogen jaarrekening	66.138	64.301
Waarderingsverschillen activa	-347	-210
Waarderingsverschillen tussen technische balansvoorzieningen en best-estimate- voorziening	1.987	3.888
Waarderingsverschillen overige verplichtingen	-511	-640
Waarderingsverschillen inzake uitgestelde belastingen	-291	-784
Eigen vermogen voor dividenduitkering	66.975	66.554
Voorgesteld dividend	2.400	2.400
Beschikbaar eigen vermogen (EOF)		
Solvency II	64.575	68.954
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	26.697	24.794
Solvabiliteitsratio	242%	259%

In de jaarrekening worden de aandelen tegen actuele waarde en de obligaties tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd. Op de Solvency II-balans worden alle beleggingen gewaardeerd tegen de actuele marktwaarde.

Het verschil tussen de technische voorziening en de best-estimatevoorziening is dat de technische voorziening is gebaseerd op netto (tarief)grondslagen gediscoteerd op een vaste rekenrente en dat de best-estimatevoorziening is vastgesteld op basis van beste schattingen (voor sterfte, kosten en onnatuurlijk verval). Voor de discontering van de kasstromen wordt de door EIOPA gepubliceerde rentecurve zonder volatility adjustment gebruikt. Deze voorziening wordt verhoogd met een risicomarge. Het verschil in de belastinglatentie tussen de jaarrekening en de Solvency II-balans wordt verklaard door andere waarderingsgrondslagen.

De Waarderingsverschillen overige verplichtingen hebben voornamelijk betrekking op het De Hoop Leven fonds.

In onderstaande tabel is voor de belangrijkste risicofactoren de invloed op het eigen vermogen en de solvabiliteit (volgens Solvency II) weergegeven indien de risicofactoren significante wijzigingen ondergaan.

Gevoeligheid voor schokken per 31 december

	2024			2023		
	Mutatie eigen vermogen ¹	Mutatie vereiste solvabiliteit SII	Mutatie SII-solvabiliteits ratio in % punten	Mutatie eigen vermogen ¹	Mutatie vereiste solvabiliteit SII	Mutatie SII-solvabiliteits ratio in % punten
Interestcurve geschokt met + 100 bp	338	-297	4%	117	-241	3%
Interestcurve geschokt met - 100 bp	-660	391	-6%	-419	316	-5%
Geen UFR	-239	56	-1%	-212	42	-1%
Aandelen geschokt met + 25%	9.013	4.752	-8%	8.593	4.365	-9%
Aandelen geschokt met - 25%	-9.013	-4.595	10%	-8.593	-4.214	11%

1) Bij de mutatie van het eigen vermogen is de mutatie van de latente belastingvoorziening verwerkt.

Onderstaand wordt verder per risicofactor een kwalitatieve en waar nodig een kwantitatieve toelichting gegeven.

Commercieel risico

Commercieel risico is het risico dat doelstellingen van de onderneming niet worden gerealiseerd doordat niet in voldoende mate wordt ingespeeld op veranderingen in de omgevingsfactoren. De Hoop opereert vanuit een herverzekeringpositie en is daardoor afhankelijk van individuele levensverzekeraars. Marktbewegingen maar ook strategische heroverwegingen bij deze partijen zijn van directe invloed op de productie bij De Hoop. De Nederlandse verzekeringsmarkt wordt vooral gekenmerkt door consolidaties, efficiencylagen en aanzienlijke prijsconcurrentie. De Hoop richt zich vooral op overlijdensrisicoverzekeringen, een product dat voornamelijk wordt gesloten in combinatie met hypotheek. Door deze ontwikkelingen wordt het aantal aanbieders op de Nederlandse markt steeds kleiner. Omdat De Hoop opereert vanuit de herverzekeringpositie wordt het voor de eindklant steeds moeilijker om de route naar een verzekeringsoplossing te vinden.

De Hoop heeft in 2021 een strategische heroriëntatie uitgevoerd en een langetermijngroeistrategie bepaald. In 2022 is de implementatie van deze groeistrategie gestart. Inmiddels heeft dit ervoor gezorgd dat in Nederland een nieuwe maatwerkroute voor nieuwe verzekerden is opgezet met diverse verzekeraars. Daarnaast zijn nieuwe herverzekeringsrelaties aangegaan met partners in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.

Marktrisico

Een onderdeel van het marktrisico is het rente- en matchingrisico dat zich kan voordoen bij het afdekken van de verplichtingen. Het renterisico doet zich voor bij marktwaardewaarderingen van de onderliggende portefeuilles, zoals de verplichtingen en de vastrentende waarden. De verplichtingen zijn geheel afgedekt door vastrentende waarden, voornamelijk hoogwaardige staatsobligaties, waarvan de looptijden grotendeels zijn afgestemd op de verplichtingen. Daarnaast is ook een deel in hypotheek- en leningenfondsen belegd. Door de diversificatie in de looptijd van

de beleggingen en de relatief korte duration van de verplichtingen hebben rentewijzigingen weinig invloed op de solvabiliteitspositie van De Hoop. Daarnaast heeft De Hoop door de kortere verplichtingen weinig last van de zogenaamde UFR-drag.

Modified duration

	2024	2023
Beleggingen	4,2	4,6
Technische voorzieningen	9,0	9,1

Alhoewel de duration van de beleggingen korter is dan die van de technische voorziening is het renterisico relatief laag, aangezien de waarde van de beleggingen bijna het dubbele is van de technische voorziening.

Het grootste marktrisico wordt gelopen in de aandelenportefeuille. Koersdalingen zullen het aanwezige eigen vermogen snel negatief beïnvloeden. Het vereist kapitaal wordt in zo'n geval echter ook lager, waardoor de solvabiliteitsratio stijgt. Om het aandelenrisico te beperken wordt vooral belegd in meer defensieve Nederlandse, Europese en Amerikaanse aandelen ("global players"), die historisch ook een behoorlijk dividend uitkeren. Het koersrisico wordt niet gehedged door afgeleide instrumenten. Gezien het defensieve karakter en de solide solvabiliteitspositie is dit een aanvaardbaar risico. Periodiek worden er stresstesten uitgevoerd met als doel de solvabiliteitspositie te monitoren en zo nodig maatregelen te nemen.

Binnen de aandelenportefeuille is sprake van een valutarisico. De afgelopen jaren is de aandelenportefeuille in vreemde valuta uitgebreid en door waardeontwikkelingen is het valutarisico afgelopen jaar toegenomen. Onderzoek heeft aangetoond dat valuta hedging op aandelenportefeuilles geen significante vermindering van het valutarisico tot gevolg heeft. Daarom is besloten dit risico niet af te dekken.

Aandelen belegd in vreemde valuta (bedragen in euro's)

Valuta	2024	2023
Amerikaanse dollar	11.826	12.178
Britse pond	632	641
Japanse yen	986	925
Zweedse kroon	1.792	1.762
Zwitserse frank	4.473	4.687
Totaal	19.708	20.192
In % van de aandelenportefeuille	31%	34%

Kredietrisico

Het kredietrisico is ingedeeld in de volgende onderdelen:

Vastrentende waarden

De vastrentende waarden bestaan uit staatsobligaties van de Nederlandse, Spaanse en Franse overheden alsmede supranationale obligaties van de Europese Unie. Hierbij is sprake van een zeer beperkt kredietrisico.

Debiteurenrisico

De Hoop heeft geen debiteurenverhouding met consumenten. Het debiteurenrisico in dit kader ligt bij de primaire verzekeringsmaatschappijen. De Hoop heeft met haar cedenten een rekening-courantverhouding. Iedere maand wordt de rekening-courant opgemaakt en gecontroleerd. De afrekening ervan vindt in de regel maandelijks plaats. Met enkele buitenlandse cedenten wordt jaarlijks afgerekend. Het debiteurenrisico is verwaarloosbaar.

Tegenpartijkredietrisico

Voor de herverzekeraar QBE is geen depot gesteld. De herverzekerde voorziening is meegenomen in de berekening van het tegenpartijrisico onder Solvency II.

Bij een aantal buitenlandse cedenten stelt De Hoop een depot ter grootte van de voorziening verzekeringsverplichtingen. Dit depot dient tot zekerheid voor de cedent. Het risico op deze depotstelling is beperkt.

De liquiditeiten bij banken zijn onderhevig aan tegenpartijrisico. De Hoop mitigeert dit risico door spreiding van de liquiditeitspositie bij banken met minimaal een A-rating.

Het hypotheekfonds valt eveneens onder dit risico. Het hypotheekfonds is voornamelijk gerelateerd aan gegarandeerde hypotheek (Nederlandse Hypotheek Garantie) die verstrekt zijn na 1 januari 2013, waarbij aflossen de norm is en overcreditering gemaximeerd is (loan to value gemaximeerd tot 106%). Het grootste gedeelte van het debiteurenrisico van het hypotheekfonds verplaatst hiermee naar de Nederlandse staat. Het hypotheekfonds is een belegging met een laag risicoprofiel. Het tegenpartijkredietrisico wordt als gering gewaardeerd.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeit is het vermogen om de beleggingen op de balans liquide te maken, bijvoorbeeld op het moment dat uitkeringen moeten worden gedaan of dat er onderpanden moeten worden gestort. De verplichtingen waarvoor liquide middelen nodig zijn bestaan bij De Hoop vooral uit uitkeringen die aan de cedenten moeten worden gedaan. Bij tegenvallende sterfteresultaten moet mogelijk rekening worden gehouden met hogere uitkeringen in de portefeuille dan verwacht. De verplichtingen aan cedenten betaalt De Hoop uit op moment van claimen door de cedent. Claims worden per kwartaal met de herverzekeraar afgerekend. De afrekeningen met de buitenlandse cedenten worden aan het eind van het boekjaar opgesteld en verwerkt. De Hoop houdt altijd een redelijke buffer aan liquide middelen aan en belegt vooral in staatsobligaties en aandelen die relatief eenvoudig te liquideren zijn. De Hoop belegt niet in derivaten en loopt hierdoor geen risico om onderpand te moeten leveren. Een deel van de liquide middelen (GBP 1.000) staat op een geblokkeerde rekening bij een bank, omdat de betreffende bank een kredietbrief ('Letter of Credit') heeft verstrekt aan een cedent.

Operationeel en uitbestedingsrisico

De Hoop streeft met haar administratieve organisatie, interne controles, rapportagelijnen en processen een betrouwbare en controleerbare administratieve verwerking na. Deze maatregelen zijn vastgelegd in een AO/IB-handboek. De omvang van De Hoop maakt de onderneming extra kwetsbaar voor operationele risico's, vooral op het gebied van continuïteit van de werkzaamheden. Vitale processen worden gewaarborgd door de kennis van de werkzaamheden te spreiden over meerdere personen te verdelen. Daarnaast worden een aantal werkzaamheden (ICT, HRM, Interne Audit en Compliance) uitgevoerd door Onderlinge 's-Gravenhage. Omdat het hier een verzekeraar onder toezicht van de DNB betreft, is deze partij goed op de hoogte van de geldende wet- en regelgeving en de vereisten die een verzekeraar aan deze partijen stelt. Daarom verwacht De Hoop dat hier minder risico wordt gelopen dan wanneer deze zaken door andere externe partijen zouden worden verricht. Het beheer en bewaren van beleggingen wordt door CACEIS verricht. Voor de ICT infrastructuur en de kantoorautomatisering maakt De Hoop gebruik van een aantal cloud services aanbieders. De Financiële Risicomanagementfunctie en de Actuariële Functie zijn uitbesteed aan EY Actuarissen B.V. De Operationele Risicomanagementfunctie is uitbesteed aan AFIER IT-Auditors B.V.

Als beheersmaatregelen rondom de dienstverlening door derden worden de beschikbare ISAE 3402 of gelijksoortige rapporten doorgenomen en periodiek evaluatiegesprekken over de dienstverlening met de Onderlinge 's-Gravenhage gehouden.

Verzekeringstechnisch risico

Gezien de stijging in de kosten is het kostenrisico het voornaamste risico geworden. Dit betreft het risico dat de kostendekking in de verzekeringstarieven en -portefeuille onvoldoende is om de operationele kosten te financieren.

Een belangrijk onderdeel van het verzekeringstechnische risico wordt gevormd door acceptatie op onjuiste voorwaarden. Onjuiste inschatting van het risico kan leiden tot verlies op sterfte, aantasting van de aanwezige solvabiliteit en afbreuk van vertrouwen bij zowel de cedent als uiteindelijk de consument. Om

deze risico's te beheersen, wordt een acceptatieprocedure gehanteerd die recht doet aan de bijzondere risico's die De Hoop wil herverzekeren. Deze procedure is primair gericht op de medische acceptatie. In aanvulling daarop geldt voor hogere verzekerde kapitalen, naast de procedures die de cedent zelf intern hanteert, nog een eigen financiële acceptatieprocedure. Ook worden kapitalen boven het eigen behoud herverzekerd bij een andere partij.

Jaarlijks vindt een onderzoek plaats naar sterfte per aandoening of groep van aandoeningen. Tevens voert De Hoop jaarlijks een wettelijke toereikendheidstoets uit op basis van RJ-richtlijnen. Hierbij wordt de aangehouden balansvoorziening getoetst op toereikendheid. De resultaten van deze toets laten zien dat de balansvoorziening toereikend is (+ 4.484).

Eigen risicobeoordeling

De Hoop voert jaarlijks een Own Risk and Solvency Assessment (ORSA) uit waarin een aantal stressscenario's met betrekking op deze dreigingen worden doorgerekend. De meest recente ORSA-rapportage heeft laten zien dat het onredelijk is te veronderstellen dat verhoogde sterftetekansen op middellange termijn een bedreiging vormen voor de continuïteit van de onderneming. De solvabiliteit van De Hoop is ruim voldoende om (tijdelijke of structurele) tegenvallers op elk gebied tegen te kunnen gaan. De continuïteit van de onderneming komt daarbij niet in gevaar. Negatieve economische ontwikkelingen kunnen zelfs een positieve invloed op de solvabiliteit hebben.

Den Haag, 27 maart 2025

De Directie

Gilbert Pluym
Seada van den Herik

Raad van Commissarissen

Lex Geerdes, voorzitter
Marcel Levi, vicevoorzitter
Sibylla Bantema
Martijn Hoogeweegen

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE REGELING OMTRENT BESTEMMING VAN DE WINST

In de Statuten is de regeling van de winst opgenomen in artikel 26.

Artikel 26 van de statuten luidt als volgt:

1. Van de vennootschappelijke winst zoals die blijkt uit de vastgestelde winst- en verliesrekening, zal jaarlijks een percentage worden gereserveerd, nadat daarop voorts in aftrek worden gebracht de niet gedelgde verliessaldi van de voorafgaande jaren.
2. De aldus resterende winst staat met inachtneming van het terzake in artikel 105 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek bepaalde ter beschikking van de Algemene Vergadering van aandeelhouders.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de aandeelhouders en de raad van commissarissen van N.V. Levensverzekering-Maatschappij “De Hoop”

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van N.V. Levensverzekering-Maatschappij “De Hoop” te ‘s-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van N.V. Levensverzekering-Maatschappij “De Hoop” op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2024.
2. De winst-en-verliesrekening over 2024.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van N.V. Levensverzekering-Maatschappij “De Hoop” zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.300.000. De materialiteit is gebaseerd op 2% van het eigen vermogen. Wij beschouwen het eigen vermogen als de meest geschikte grondslag, omdat hiervan ook de SCR-ratio is afgeleid, en deze ratio over het algemeen door de stakeholders als belangrijk kengetal wordt gezien voor de financiële robuustheid van de organisatie. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 65.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Controle-aanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de entiteit en haar omgeving, de componenten van het interne-beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne-beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk "Risicobeheersing" van het jaarverslag, waarin de directie zijn frauderisicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne-beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling, de rapportages van de sleutelfuncties, en de incidenten- en klachten registratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne-beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie in nauwe samenwerking met onze forensische specialisten. Hierbij hebben wij gebruik gemaakt van de elementen die tot fraude kunnen leiden: Rationalisatie, druk (motivatie) en gelegenheid. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Omschrijving:

Het management bevindt zich in een unieke positie om fraude te kunnen plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze overzichten op te stellen door intern beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken.

Wijze waarop door ons is gecontroleerd:

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de interne-beheersingsmaatregelen en de processen aangaande het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen, uitgaande van een risico op doorbreking van deze processen. Ook hebben wij de processen rondom totstandkoming van financiële verslaggeving en het identificeren van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering beoordeeld. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiliging in de IT-systemen en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken.

Ook hebben wij de processen rondom totstandkoming van financiële verslaggeving en het identificeren van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering beoordeeld. Tevens hebben wij specifieke werkzaamheden verricht op de schattingen ten aanzien van de technische voorzieningen, beleggingen en de solvency II-toelichtingen.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de directie, management en de raad van commissarissen.

Wij hebben getoetst of de in het grootboek vastgelegde journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.

Wij hebben geëvalueerd of de keuze en toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving door de entiteit, met name die welke betrekking hebben op subjectieve waarderingen en complexe transacties, mogelijk wijzen op frauduleuze financiële verslaggeving.

Wij hebben geëvalueerd of de oordeelsvormingen en beslissingen van het management bij het maken van de in de financiële overzichten opgenomen schattingen wijzen op een mogelijke tendentie bij het management van de entiteit die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude. De oordeelsvormingen, schattingen en veronderstellingen die mogelijk een belangrijke invloed hebben op de jaarrekening zijn toegelicht in hoofdstuk "Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en presentatie" van de jaarrekening. Wij hebben een retrospectieve beoordeling uitgevoerd van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management met betrekking tot significante schattingen die in de jaarrekening van het voorgaande boekjaar zijn opgenomen.

Voor significante transacties zoals de waardering van de technische voorzieningen hebben wij beoordeeld of de zakelijke beweegredenen voor de transacties doen vermoeden dat ze mogelijk zijn aangegaan met het oog op frauduleuze financiële verslaggeving of het verhullen van een oneigenlijke toe-eigening van activa.

Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de entiteit door het lezen van notulen, correspondentie met de toezichthouders en rapporten van sleutelfuncties, alsmede hebben wij inlichtingen ingewonnen bij de sleutelfuncties (internal audit, riskmanagement, compliance en actuarieel).

Voor zover materieel voor de jaarrekening, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, het

2503F9044A/BF/3

(vennootschaps)belastingrecht en de vereisten in het kader van Titel 9 van Boek 2 BW en de regelgeving van Solvency II aangemerkt als wet- en regelgeving met een directe invloed op de jaarrekening.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de jaarrekening.

Daarnaast is N.V. Levensverzekering-Maatschappij “De Hoop” onderworpen aan overige wet- en regelgeving, zoals ook benoemd in de NBA Handreiking 1143 Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij (her)verzekeraars, waarvan de gevolgen van niet naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Gezien de aard van de activiteiten van de entiteit en de complexiteit van deze overige wet- en regelgeving bestaat het risico dat niet wordt voldaan aan de vereisten van deze wet- en regelgeving.

Ten aanzien van deze wet- en regelgeving die geen direct effect hebben op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter. Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van de entiteit, voor de mogelijkheid van de entiteit om haar activiteiten voort te zetten, dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang (bijv. het naleven van de voorwaarden van een vergunning voor het uitvoeren van een activiteit, of het naleven van regelgeving betreffende het milieu); niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de jaarrekening. Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de jaarrekening. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de jaarrekening, zijn beperkt tot (i) het management en, in voorkomend geval, de met governance belaste personen vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens van) niet-naleving van wet- en regelgeving.

Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controleaanpak continuïteit

De directie heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening.

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de directie te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de directie alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben en het de directie bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- Nagaan of de directie gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).
- Evalueren van de in de toelichting van de jaarrekening opgenomen informatie gerelateerd aan Solvency II in relatie tot de door ons uitgevoerde werkzaamheden op de Solvency II staten.

- inwinnen van inlichtingen bij de directie over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de directie verrichte continuïteitsbeoordeling.
- Het kennisnemen van de uitkomsten van de door het management opgestelde ORSA inclusief de beoordeling van de onderkende stress scenario's.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van de directie over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Kernpunt van onze controle

In het kernpunt van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. Het kernpunt van onze controle hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot het kernpunt bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van het individuele kernpunt moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke onderdelen over dit kernpunt.

Beschrijving van het kernpunt	De wijze waarop dit kernpunt door ons is gecontroleerd
Waardering technische voorziening, inclusief de hiermee samenhangende toereikendheidstoets De stand van de technische voorzieningen per 31 december 2024 is €23 miljoen, zijnde 24% van het balanstotaal. De waardering van de technische voorzieningen en de hiermee samenhangende toereikendheidstoets bevatten significante schattingen voor toekomstige kosten, inflatie, rente, portefeuilleontwikkeling, levensverwachtingen en overige aannames. Voor de berekeningen worden complexe actuariële modellen gebruikt en de schattingen vragen een hoge mate van oordeelsvorming door de directie. Een verandering in de inschattingen en aannames heeft direct een impact op de waardering van de technische voorzieningen en daarmee het eigen vermogen en de winsten verliesrekening. Het risico bestaat dat de technische voorzieningen ontoereikend zijn dan wel op een onjuiste wijze zijn gewaardeerd. Het bepalen van de technische voorziening is een complex en deels subjectief proces doordat belangrijke schattingen moeten worden gemaakt door het management en is daarom een kernpunt in onze controle.	Om het risico te ondervangen hebben wij onder meer: • Toetsen van de opzet en bestaan, en waar relevant de werking, van de interne beheersmaatregelen omtrent de waardering van de technische voorzieningen en de toereikendheidstoets. Dit omvat onder andere beheersmaatregelen rondom data, assumpties en berekeningen die ten grondslag liggen aan de technische voorzieningen en de toereikendheidstoets inclusief en de rapportage van de actuariële functiehouder die hierover heeft gerapporteerd. • Met ondersteuning van onze actuariële specialisten controleren van de technische voorzieningen en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets aan de hand van intern opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses en berekeningen. • Evalueren van de plausibiliteit van de uitkomsten van de intern uitgevoerde berekeningen, inclusief de gebruikte actuariële en economische assumpties, zoals toekomstige kosten, inflatie, rente, portefeuilleontwikkeling en levensverwachtingen.

Beschrijving van het kernpunt	De wijze waarop dit kernpunt door ons is gecontroleerd
	- Narekenen van de technische deelwaarneming op basis van deelwaarneming. - Evalueren van de actuariële analyses op redelijkheid en aanvaardbaarheid aan de hand van ervaringsgegevens, marktdata en geschatte versus werkelijke uitkomsten in het verleden. - Aan de hand van de uitkomsten van onze werkzaamheden evalueren of de risicohouding van de directie bij het vaststellen van de schattingen is veranderd ten opzichte van vorig jaar. - Evalueren of de technische voorzieningen en de toereikendheidstoets adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met RJ 605. Ten slotte hebben wij beoordeeld of de toelichtingen zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de verslaggevingsvereisten. Onze observatie bij dit kernpunt Wij achten de door N.V. Levensverzekering-Maatschappij "De Hoop" toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van de technische voorziening voor te betalen schaden aanvaardbaar. Tevens achten wij de toelichting in de algemene grondslagen van de geconsolideerde jaarrekening toereikend. Naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen significante bevindingen geconstateerd. Om het risico te ondervangen hebben wij onder meer: - Toetsen van de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen die betrouwbaarheid van de waardering van de beleggingen waarborgen. Deze interne beheersmaatregelen omvatten:
Waardering van niet-beursgenoteerde beleggingen De stand van de totale beleggingen per 31 december 2024 is € 88,4 mln., waarvan € 15,3 mln. betrekking hebben op niet-beursgenoteerde beleggingen. N.V. Levensverzekering-Maatschappij	

Beschrijving van het kernpunt	De wijze waarop dit kernpunt door ons is gecontroleerd
“De Hoop” heeft met name niet-beurgenoteerde beleggingen in hypotheek- en leningsfondsen. De waardering van niet-beurgenoteerde beleggingen kan niet worden gebaseerd op publieke informatie, derhalve moeten er inschattingen worden gemaakt. Deze zijn gebaseerd op subjectieve aannames en uitgangspunten die een invloed kunnen hebben op het eigen vermogen, de solvabiliteit en het resultaat van de vennootschap. Het bepalen van de niet-beurgenoteerde beleggingen is een subjectief proces doordat belangrijke schattingen moeten worden gemaakt door het management en is daarom een kernpunt in onze controle.	- De analyse van de vennootschap op de door een onafhankelijke accountant gecontroleerde NAV- opgave en jaarrekening van het hypotheekfonds en het beleggingsfonds in MKB-leningen (inclusief de geschiktheid van de door de fondsen gehanteerde waarderingsgrondslagen). Dit betreffen de meest recent afgegeven gegevens ten behoeve van de retrospectieve toets; - Toetsen van de gehanteerde methodieken aan de hand van hetgeen in de markt gebruikelijk wordt geacht voor het beleggingsfonds in MKB-leningen. - Vaststellen of de niet-beurgenoteerde beleggingen en daarmee samenhangende waarderingsonzekerheid adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening. - Het beoordelen van het rendement in relatie tot dat van vergelijkbare fondsen en beleggingsobjecten. Ten slotte hebben wij beoordeeld of de toelichtingen zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de verslaggevingsvereisten. Onze observatie bij dit kernpunt Wij achten de door N.V. Levensverzekering-Maatschappij “De Hoop” toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de waardering van de niet-beurgenoteerde beleggingen aanvaardbaar. Tevens achten wij de toelichting in de algemene grondslagen van de geconsolideerde jaarrekening toereikend. Naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen significante bevindingen geconstateerd.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- Kerncijfers
- Bericht van de raad van commissarissen

- Verslag van de directie
- Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het directieverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door de raad van commissarissen benoemd als accountant van N.V. Levensverzekering-Maatschappij "De Hoop" vanaf de controle van het boekjaar 2024.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang geleverd.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderneming.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan de raad van

2503F9044A/BF/9

commissarissen op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amsterdam, 27 maart 2025

Deloitte Accountants B.V.

C.J. de Witt RA

N.V. Levensverzekering-Maatschappij 'De Hoop'

Anna van Saksenlaan 10

2593 HT Den Haag

070 - 342 1313

info@dehoopleven.nl

www.dehoopleven.nl

